

1352**KONWENCJA****w sprawie transgranicznych skutków awarii przemysłowych,**

sporządzona w Helsinkach dnia 17 marca 1992 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 17 marca 1992 r. została sporządzona w Helsinkach Konwencja w sprawie transgranicznych skutków awarii przemysłowych, w następującym brzmieniu:

*Przekład***KONWENCJA****w sprawie transgranicznych skutków awarii przemysłowych****Preambuła**

Strony niniejszej konwencji,

pomne szczególnego znaczenia ochrony człowieka i środowiska przed skutkami awarii przemysłowych, w interesie obecnego i przyszłych pokoleń,

uznając znaczenie i pilną potrzebę zapobiegania poważnym i ujemnym skutkom awarii przemysłowych dla człowieka i środowiska oraz wspierania wszelkich działań, które stymulują racjonalne, oszczędne i efektywne wykorzystanie środków podejmowanych w celu zapobiegania awariom, zapewnienia gotowości na wypadek awarii i reagowania w przypadku ich wystąpienia, zapewnienia ekologicznie bezpiecznego i stabilnego rozwoju gospodarczego,

biorąc pod uwagę, że skutki awarii przemysłowych mogą być odczuwane poprzez granice i wymagać będą współpracy między państwami,

potwierdzając konieczność wspierania aktywnej współpracy międzynarodowej zainteresowanych państw przed, w czasie i po awarii zmierzających do umocnienia odpowiedniej polityki, a także usprawnienia i koordynacji działań na wszelkich niezbędnych szczeblach w celu zapobiegania transgranicznym skutkom awarii przemysłowych, zapewnienia gotowości na wypadek awarii i likwidacji ich skutków,

odnotowując wagę dwustronnych i wielostronnych przedsięwzięć w zakresie zapobiegania awariom przemysłowym, zapewnienia gotowości na wypadek awarii i likwidacji ich skutków oraz wynikające z tego korzyści,

świadome roli odgrywanej w tej dziedzinie przez Europejską Komisję Gospodarczą Organizacji Naro-

CONVENTION**on the Transboundary Effects of Industrial Accidents****Preamble**

The Parties to this Convention,

Mindful of the special importance, in the interest of present and future generations, of protecting human beings and the environment against the effects of industrial accidents,

Recognizing the importance and urgency of preventing serious adverse effects of industrial accidents on human beings and the environment, and of promoting all measures that stimulate the rational, economic and efficient use of preventive, preparedness and response measures to enable environmentally sound and sustainable economic development,

Taking into account the fact that the effects of industrial accidents may make themselves felt across borders, and require cooperation among States,

Affirming the need to promote active international cooperation among the States concerned before, during and after an accident, to enhance appropriate policies and to reinforce and coordinate action at all appropriate levels for promoting the prevention of, preparedness for and response to the transboundary effects of industrial accidents,

Noting the importance and usefulness of bilateral and multilateral arrangements for the prevention of, preparedness for and response to the effects of industrial accidents,

Conscious of the role played in this respect by the United Nations Economic Commission for Europe

dów Zjednoczonych (EKG) i powołując się, między innymi, na kodeks postępowania EKG przy nadzwyczajnym zanieczyszczeniu transgranicznych wód śródlądowych i Konwencję o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym,

mając na względzie odpowiednie postanowienia Aktu Końcowego Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE), Dokumentu Końcowego Spotkania Wiedeńskiego Przedstawicieli Państw — Uczestników KBWE i wyników Spotkania Sofijskiego KBWE w sprawie ochrony środowiska, a także odpowiednie działania i mechanizmy Programu Środowiska Narodów Zjednoczonych (UNEP), zwłaszcza jego program APELL, Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), zwłaszcza jej kodeks postępowania na rzecz przeciwdziałania dużym awariom przemysłowym, i działania innych odpowiednich organizacji międzynarodowych,

uwzględniając odpowiednie postanowienia Deklaracji Konferencji Narodów Zjednoczonych w sprawie środowiska człowieka, a w szczególności zasadę 21 postanawiającą, że państwa, zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych i zasadami prawa międzynarodowego, posiadają suwerenne prawo do eksploatacji własnych zasobów zgodnie ze swoją polityką w dziedzinie ochrony środowiska i ponoszą odpowiedzialność za to, by działania prowadzone w ramach ich jurysdykcji lub nadzoru nie powodowały szkody w środowisku innych państw lub na obszarach poza granicami ich jurysdykcji krajowej,

uznając zasadę „zanieczyszczający płaci” za ogólną zasadę międzynarodowego prawa ochrony środowiska,

podkreślając zasady i zwyczaje prawa międzynarodowego, zasadę dobrego sąsiedztwa, wzajemności, niedyskryminacji i dobrej wiary,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Definicje

Dla celów niniejszej konwencji przyjęto następujące określenia:

- (a) „awaria przemysłowa” — oznacza zdarzenie, które nastąpiło w wyniku niekontrolowanych zmian w przebiegu jakiegokolwiek działalności związanej z substancjami niebezpiecznymi:
- (i) na terenie obiektu przemysłowego, na przykład w czasie ich produkcji, wykorzystania, przechowywania, przemieszczania bądź usuwania, lub
- (ii) w transporcie, w zakresie określonym w art. 2 ust. 2 (d),
- (b) „niebezpieczna działalność” — jakkolwiek działalność, w trakcie której jedna lub więcej substancji niebezpiecznych występuje lub może wystąpić

(ECE) and recalling, *inter alia*, the ECE Code of Conduct on Accidental Pollution of Transboundary Inland Waters and the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context,

Having regard to the relevant provisions of the Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe (CSCE), the Concluding Document of the Vienna Meeting of Representatives of the Participating States of the CSCE, and the outcome of the Sofia Meeting on the Protection of the Environment of the CSCE, as well as to pertinent activities and mechanisms in the United Nations Environment Programme (UNEP), in particular the APELL programme, in the International Labour Organisation (ILO), in particular the Code of Practice on the Prevention of Major Industrial Accidents, and in other relevant international organizations,

Considering the pertinent provisions of the Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment, and in particular principle 21, according to which States have, in accordance with the Charter of the United Nations and the principles of international law, the sovereign right to exploit their own resources pursuant to their own environmental policies, and the responsibility to ensure that activities within their jurisdiction or control do not cause damage to the environment of other States or of areas beyond the limits of national jurisdiction,

Taking account of the polluter-pays principle as a general principle of international environmental law,

Underlining the principles of international law and custom, in particular the principles of good neighbourliness, reciprocity, non-discrimination and good faith,

Have agreed as follows:

Article 1

Definitions

For the purposes of this Convention,

- (a) “Industrial accident” means an event resulting from an uncontrolled development in the course of any activity involving hazardous substances either:
- (i) In an installation, for example during manufacture, use, storage, handling, or disposal; or
- (ii) During transportation in so far as it is covered by paragraph 2(d) of Article 2;
- (b) “Hazardous activity” means any activity in which one or more hazardous substances are present or may be present in quantities at or in excess of

- w ilościach równych lub większych niż graniczne wielkości podane w załączniku I do niniejszej konwencji i która może spowodować skutki transgraniczne,
- (c) „skutki” — wszelkie bezpośrednie lub pośrednie, natychmiastowe lub powstałe po pewnym czasie szkodliwe konsekwencje awarii przemysłowej, w szczególności w odniesieniu do:
- (i) człowieka, flory i fauny,
 - (ii) gleby, wody, powietrza, krajobrazu,
 - (iii) wzajemnych więzi pomiędzy powyższymi elementami,
 - (iv) wartości materialnych i dziedzictwa kulturowego, włączając w to zabytki,
- (d) „transgraniczne skutki” — poważne straty na terytorium znajdującym się pod jurysdykcją danej Strony powstałe w wyniku awarii przemysłowej, która wydarzyła się na terytorium znajdującym się pod jurysdykcją innej Strony,
- (e) „operator” — jakakolwiek osoba fizyczna lub prawna, w tym organy państwowe, odpowiedzialne za prowadzenie jakiejś działalności, na przykład za nadzór, planowanie lub wykonanie jakiejś działalności,
- (f) „Strona” — umawiająca się strona niniejszej konwencji, chyba że umowa stanowi inaczej,
- (g) „Strona zdarzenia” — strona lub strony, pod jurysdykcją których wydarzyła się lub może wydarzyć się awaria przemysłowa,
- (h) „Strona dotknięta” — jakakolwiek strona lub strony, których dotknęły lub mogą dotknąć transgraniczne skutki awarii przemysłowej,
- (i) „Strony zainteresowane” — jakakolwiek Strona zdarzenia i Strona dotknięta,
- (j) „społeczeństwo” — jedna lub więcej osób fizycznych lub prawnych.
- the threshold quantities listed in Annex I hereto, and which is capable of causing transboundary effects;
- (c) “Effects” means any direct or indirect, immediate or delayed adverse consequences caused by an industrial accident on, inter alia:
- (i) Human beings, flora and fauna;
 - (ii) Soil, water, air and landscape;
 - (iii) The interaction between the factors in (i) and (ii);
 - (iv) Material assets and cultural heritage, including historical monuments;
- (d) “Transboundary effects” means serious effects within the jurisdiction of a Party as a result of an industrial accident occurring within the jurisdiction of another Party;
- (e) “Operator” means any natural or legal person, including public authorities, in charge of an activity, e.g. supervising, planning to carry out or carrying out an activity;
- (f) “Party” means, unless the text otherwise indicates, a Contracting Party to this Convention;
- (g) “Party of origin” means any Party or Parties under whose jurisdiction an industrial accident occurs or is capable of occurring;
- (h) “Affected Party” means any Party or Parties affected or capable of being affected by transboundary effects of an industrial accident;
- (i) “Parties concerned” means any Party of origin and any affected Party;
- (j) “The public” means one or more natural or legal persons.

Artykuł 2

Zakres

1. Niniejsza konwencja dotyczy zapobiegania awariom przemysłowym, zapewnienia gotowości na wypadek awarii, które mogą powodować skutki transgraniczne i reagowania w przypadku wystąpienia tych awarii, w tym skutków awarii spowodowanych przez klęski żywiołowe, a także współpracy międzynarodowej w zakresie pomocy wzajemnej, prac badawczych i rozwojowych, wymiany informacji i technologii w dziedzinie zapobiegania awariom przemysłowym, zapewnienia gotowości na wypadek awarii i reagowania w przypadku ich wystąpienia.

2. Niniejsza konwencja nie dotyczy:

- (a) awarii jądrowych lub nadzwyczajnych sytuacji związanych z zagrożeniem radiologicznym,

Article 2

Scope

1. This Convention shall apply to the prevention of, preparedness for and response to industrial accidents capable of causing transboundary effects, including the effects of such accidents caused by natural disasters, and to international cooperation concerning mutual assistance, research and development, exchange of information and exchange of technology in the area of prevention of, preparedness for and response to industrial accidents.

2. This Convention shall not apply to:

- (a) Nuclear accidents or radiological emergencies;

(b) awarii na terenie obiektów wojskowych, (c) zniszczenia zapór wodnych, z wyjątkiem skutków awarii przemysłowych spowodowanych przez zniszczenie zapór, (d) awarii w transporcie lądowym, z wyjątkiem: (i) pilnej likwidacji skutków takich awarii, (ii) operacji transportowych na terenie zakładu, który zajmuje się działalnością niebezpieczną, (e) niekontrolowanego wydostania się organizmów genetycznie zmodyfikowanych, (f) awarii w wyniku działalności w środowisku morskim, w tym w wyniku badań i eksploatacji dna morskiego, (g) zanieczyszczeń morza ropą naftową i innymi substancjami szkodliwymi.	(b) Accidents at military installations; (c) Dam failures, with the exception of the effects of industrial accidents caused by such failures; (d) Land-based transport accidents with the exception of: (i) Emergency response to such accidents; (ii) Transportation on the site of the hazardous activity; (e) Accidental release of genetically modified organisms; (f) Accidents caused by activities in the marine environment, including seabed exploration or exploitation; (g) Spills of oil or other harmful substances et sea.

Artykuł 3

Article 3

Postanowienia ogólne

General provisions

1. Strony podejmują odpowiednie działania i współpracują w ramach niniejszej konwencji, biorąc pod uwagę wysiłki już podjęte na szczeblu krajowym i międzynarodowym zmierzające do ochrony człowieka i środowiska przed awariami przemysłowymi poprzez zapobieganie takim awariom, tak dalece jak to będzie możliwe, zmniejszenie ich częstotliwości i rozmiarów oraz łagodzenie ich skutków. W tym celu stosowane będą środki zapobiegawcze, przygotowawcze oraz środki reagowania w przypadku wystąpienia tych awarii aż do przywrócenia stanu poprzedzającego awarię włącznie.

1. The Parties shall, taking into account efforts already made at national and international levels, take appropriate measures and cooperate within the framework of this Convention, to protect human beings and the environment against industrial accidents by preventing such accidents as far as possible, by reducing their frequency and severity and by mitigating their effects. To this end, preventive, preparedness and response measures, including restoration measures, shall be applied.

2. Strony poprzez wymianę informacji, konsultacje oraz inne wspólne kroki i bez nieuzasadnionej zwłoki opracowują i stosują politykę i strategię ukierunkowaną na zmniejszenie ryzyka awarii i doskonalenie działań na rzecz zapobiegania, przygotowania się na wypadek awarii i reagowania w przypadku ich wystąpienia aż do przywrócenia stanu poprzedzającego awarię włącznie, biorąc przy tym pod uwagę wysiłki już podjęte na szczeblu krajowym i międzynarodowym, aby zapobiec niepotrzebnemu dublowaniu.

2. The Parties shall, by means of exchange of information, consultation and other cooperative measures and without undue delay, develop and implement policies and strategies for reducing the risks of industrial accidents and improving preventive, preparedness and response measures, including restoration measures, taking into account, in order to avoid unnecessary duplication, efforts already made at national and international levels.

3. Strony zapewnią, aby odpowiedzialność za bezpieczeństwo operacji przemysłowych i podejmowanie wszelkich niezbędnych działań prewencyjnych w odniesieniu do awarii, które mogą powodować skutki transgraniczne, była ponoszona przez operatora.

3. The Parties shall ensure that the operator is obliged to take all measures necessary for the safe performance of the hazardous activity and for the prevention of industrial accidents.

4. W celu wykonania postanowień niniejszej konwencji Strony podejmują odpowiednie prawne, administracyjne i finansowe kroki dotyczące zapobiegania awariom, zapewnienia gotowości na wypadek awarii i reagowania w przypadku ich wystąpienia.

4. To implement the provisions of this Convention, the Parties shall take appropriate legislative, regulatory, administrative and financial measures for the prevention of, preparedness for and response to industrial accidents.

5. Postanowienia niniejszej konwencji nie naruszają żadnych zobowiązań prawnomiędzynarodowych Stron odnoszących się do awarii przemysłowych i działalności niebezpiecznej.

5. The provisions of this Convention shall not prejudice any obligations of the Parties under international law with regard to industrial accidents and hazardous activities.

Artykuł 4

Identyfikacja, konsultacje i opinie

1. W celu podjęcia działań zapobiegawczych i zapewnienia gotowości na wypadek awarii Strona zdarzenia podejmuje, w razie potrzeby, kroki zmierzające do zidentyfikowania niebezpiecznych rodzajów działalności w granicach swojej jurysdykcji i zapewnia powiadomienie Stron dotkniętych o planowanej bądź prowadzonej działalności tego rodzaju.

2. Strony zainteresowane, z inicjatywy którejkolwiek z nich, podejmują rozmowy w celu zidentyfikowania niebezpiecznych rodzajów działalności, w stosunku do których istnieją przesłanki, że mogą one spowodować skutki transgraniczne. Jeśli Strony zainteresowane nie osiągną porozumienia w sprawie, czy dana działalność jest działalnością niebezpieczną, to każda ze Stron może, jeśli tylko Strony zainteresowane nie uzgodniły innego sposobu rozwiązania tej sprawy, przekazać ją do komisji badawczej zgodnie z postanowieniami zawartymi w załączniku II do niniejszej konwencji, w celu uzyskania opinii w danej sprawie.

3. W związku z planowaną bądź prowadzoną działalnością niebezpieczną Strony stosują procedury zawarte w załączniku III do niniejszej konwencji.

4. Jeżeli działalność niebezpieczna podlega ocenie oddziaływania na środowisko zgodnie z Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym i ocena taka obejmuje analizę transgranicznych skutków awarii przemysłowych zaistniałych w związku z działalnością niebezpieczną prowadzoną zgodnie z warunkami określonymi w niniejszej konwencji, to ostateczna decyzja podejmowana dla potrzeb Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym powinna odpowiadać właściwym wymogom niniejszej konwencji.

Artykuł 5

Dobrowolne rozszerzenie działań

Strony zainteresowane, z inicjatywy którejkolwiek z nich, powinny podjąć rozmowy w sprawie uznania działalności nieobjętej załącznikiem I za działalność niebezpieczną. Strony mogą za obopólną zgodą wybrać dowolny mechanizm konsultacyjny lub komisję badawczą zgodnie z załącznikiem II w celu wyrobienia poglądu w tej sprawie. Po osiągnięciu przez Strony porozumienia w tej sprawie niniejsza konwencja lub dowolna jej część stosowana jest do tej działalności tak, jak gdyby była ona działalnością niebezpieczną.

Artykuł 6

Zapobieganie

1. Strony podejmują odpowiednie działania w celu zapobiegania awariom przemysłowym, w tym działania stymulujące operatorów do zmniejszenia ryzyka awarii przemysłowych. Takie działania mogą uwzględnić

Article 4

Identification, consultation and advice

1. For the purpose of undertaking preventive measures and setting up preparedness measures, the Party of origin shall take measures, as appropriate, to identify hazardous activities within its jurisdiction and to ensure that affected Parties are notified of any such proposed or existing activity.

2. Parties concerned shall, at the initiative of any such Party, enter into discussions on the identification of those hazardous activities that are, reasonably, capable of causing transboundary effects. If the Parties concerned do not agree on whether an activity is such a hazardous activity, any such Party may, unless the Parties concerned agree on another method of resolving the question, submit that question to an inquiry commission in accordance with the provisions of Annex II hereto for advice.

3. The Parties shall, with respect to proposed or existing hazardous activities, apply the procedures set out in Annex III hereto.

4. When a hazardous activity is subject to an environmental impact assessment in accordance with the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context and that assessment includes an evaluation of the transboundary effects of industrial accidents from the hazardous activity which is performed in conformity with the terms of this Convention, the final decision taken for the purposes of the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context shall fulfil the relevant requirements of this Convention.

Article 5

Voluntary extension

Parties concerned should, at the initiative of any of them, enter into discussions on whether to treat an activity not covered by Annex I as a hazardous activity. Upon mutual agreement, they may use an advisory mechanism of their choice, or an inquiry commission in accordance with Annex II, to advise them. Where the Parties concerned so agree, this Convention, or any part thereof, shall apply to the activity in question as if were a hazardous activity.

Article 6

Prevention

1. The Parties shall take appropriate measures for the prevention of industrial accidents, including measures to induce action by operators to reduce the risk of industrial accidents. Such measures may

przedsięwzięcia wymienione w załączniku IV do niniejszej konwencji, lecz nie muszą się do nich ograniczać.

2. Strona zdarzenia żądać będzie w odniesieniu do każdej działalności niebezpiecznej, aby operator wykazał bezpieczeństwo prowadzonej działalności niebezpiecznej poprzez udostępnianie informacji takich, jak podstawowe dane o procesie, w tym wyniki analiz i ocen przewidzianych w załączniku V do niniejszej konwencji, lecz nie ograniczając się do nich.

Artykuł 7

Podjęcie decyzji lokalizacyjnych

Strona zdarzenia w ramach swojego systemu prawnego w taki sposób kształtuje politykę lokalizowania obiektów nowych i wprowadzania znacznych modyfikacji w obiektach istniejących, w których prowadzona jest działalność niebezpieczna, aby sprowadzić do minimum zagrożenie dla ludności i środowiska wszystkich Stron dotkniętych. Strony dotknięte w ramach swoich systemów prawnych w taki sposób kształtują politykę dotyczącą istotnych przedsięwzięć na obszarach potencjalnie zagrożonych transgranicznymi skutkami awarii przemysłowych, aby do minimum sprowadzić związane z nimi ryzyko. Przy opracowywaniu kierunków takiej polityki i w granicach swoich systemów prawnych Strony rozpatrują zagadnienia ujęte w załączniku V ust. 2 pkt 1—8 oraz w załączniku VI do niniejszej konwencji.

Artykuł 8

Gotowość do sytuacji nadzwyczajnych

1. Strony podejmują odpowiednie kroki w celu zapewnienia i utrzymania odpowiedniej gotowości na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń oraz w celu reagowania w przypadku wystąpienia awarii przemysłowych. Strony podejmą przygotowania do złagodzenia skutków transgranicznych takich awarii, przy czym działania na terenie zakładu przemysłowego podejmuje operator. Mogą one objąć działania, o których mowa w załączniku VII do niniejszej konwencji, lecz nie muszą ograniczać się tylko do nich. W szczególności Strony zainteresowane informują się wzajemnie o swoich planach operacyjnych na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń.

2. W odniesieniu do działalności niebezpiecznej Strona zdarzenia zapewnia przygotowanie i wdrożenie planów operacyjnych na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń na terenie zakładu, w tym działań niezbędnych dla reagowania w przypadku wystąpienia awarii i podejmuje inne kroki w celu zapobieżenia lub sprowadzenia do minimum skutków transgranicznych awarii przemysłowych. Strona zdarzenia zapewnia udostępnienie innym Stronom zainteresowanym posiadanych przez siebie elementów do opracowania planów operacyjnych na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń.

3. W odniesieniu do niebezpiecznej działalności każda Strona zapewnia przygotowanie i wdrożenie planów operacyjnych na wypadek nadzwyczajnych zagro-

include, but are not limited to those referred to in Annex IV hereto.

2. With regard to any hazardous activity, the Party of origin shall require the operator to demonstrate the safe performance of the hazardous activity by the provision of information such as basic details of the process, including but not limited to, analysis and evaluation as detailed in Annex V hereto.

Article 7

Decision-making on siting

Within the framework of its legal system, the Party of origin shall, with the objective of minimizing the risk to the population and the environment of all affected Parties, seek the establishment of policies on the siting of new hazardous activities and on significant modifications to existing hazardous activities. Within the framework of their legal systems, the affected Parties shall seek the establishment of policies on significant developments in areas which could be affected by transboundary effects of an industrial accident arising out of a hazardous activity so as to minimize the risks involved. In elaborating and establishing these policies, the Parties should consider the matters set out in Annex V, paragraph 2, subparagraphs (1) to (8), and Annex VI hereto.

Article 8

Emergency preparedness

1. The Parties shall take appropriate measures to establish and maintain adequate emergency preparedness to respond to industrial accidents. The Parties shall ensure that preparedness measures are taken to mitigate transboundary effects of such accidents, on-site duties being undertaken by operators. These measures may include, but are not limited to those referred to in Annex VII hereto. In particular, the Parties concerned shall inform each other of their contingency plans.

2. The Party of origin shall ensure for hazardous activities the preparation and implementation of on-site contingency plans, including suitable measures for response and other measures to prevent and minimize transboundary effects. The Party of origin shall provide to the other Parties concerned the elements it has for the elaboration of contingency plans.

3. Each Party shall ensure for hazardous activities the preparation and implementation of off-site contingency plans covering measures to be taken within its

zeń poza terenem zakładu, zawierających działania na własnym terytorium ukierunkowane na przeciwdziałanie i sprowadzenie do minimum skutków transgranicznych. Przy opracowaniu takich planów uwzględnia się wyniki analiz i ocen, w szczególności zagadnienia ujęte w załączniku V ust. 2 pkt 1—5. Zainteresowane strony podejmą kroki zmierzające do zapewnienia takich planów. W razie potrzeby sporządza się wspólne plany operacyjne dla nadzwyczajnych zagrożeń poza terenem zakładu przemysłowego, gdzie zaszła awaria, usprawniające likwidację skutków tej awarii.

4. Plany operacyjne dla nadzwyczajnych zagrożeń powinny być weryfikowane regularnie albo, jeśli wymagają tego okoliczności, z uwzględnieniem doświadczeń zdobytych podczas reagowania w sytuacji wystąpienia rzeczywistych nadzwyczajnych zagrożeń.

Artykuł 9

Informowanie i udział społeczeństwa

1. Strony zapewniają udzielenie właściwej informacji społeczeństwu na obszarach, które mogą być zagrożone awarią powstałą w wyniku działalności niebezpiecznej. Informacja ta przekazywana jest takimi kanałami, które Strony zainteresowane uznają za właściwe, i zawiera informacje wymienione w załączniku VIII do niniejszej konwencji, przy czym powinna ona uwzględnić zagadnienia ujęte w załączniku V ust. 2 pkt 1—4 i 9.

2. Strona zdarzenia, zgodnie z niniejszą konwencją oraz zawsze kiedy jest to możliwe i wymaga tego sytuacja, zapewnia społeczeństwu na obszarach zagrożonych możliwość uczestniczenia w odpowiednich procedurach, aby mogło wyrazić swoje poglądy i obawy odnośnie do działań prewencyjnych i gotowości na wypadek awarii, a także zapewnia, aby możliwości stworzone społeczeństwu Strony zagrożonej były ekwiwalentne do możliwości danych społeczeństwu Strony zdarzenia.

3. Zgodnie ze swoimi systemami prawnymi oraz, jeśli jest to pożądane, na zasadzie wzajemności, Strony zapewniają osobom fizycznym i prawnym, które zostały dotknięte lub mogą być dotknięte ujemnymi transgranicznymi skutkami awarii przemysłowej, która miała miejsce na terytorium drugiej Strony, jednaki dostęp do właściwych procedur administracyjnych i sądowych oraz równoprawne traktowanie w ramach tych procedur, w tym możliwość wszczęcia postępowania sądowego i wniesienia apelacji w związku z decyzją naruszającą ich prawa, w stosunku do praw, z których korzystają osoby znajdujące się pod własną jurysdykcją.

Artykuł 10

System powiadamiania o awariach przemysłowych

1. Strony zapewnią utworzenie i funkcjonowanie na odpowiednich szczeblach kompatybilnych i skutecznych systemów powiadamiania o awariach przemysłowych w celu otrzymywania i przekazywania po-

territory to prevent and minimize transboundary effects. In preparing these plans, account shall be taken of the conclusions of analysis and evaluation, in particular the matters set out in Annex V, paragraph 2, subparagraphs (1) to (5). Parties concerned shall endeavour to make such plans compatible. Where appropriate, joint off-site contingency plans shall be drawn up in order to facilitate the adoption of adequate response measures.

4. Contingency plans should be reviewed regularly, or when circumstances so require, taking into account the experience gained in dealing with actual emergencies.

Article 9

Information to, and participation of the public

1. The Parties shall ensure that adequate information is given to the public in the areas capable of being affected by an industrial accident arising out of a hazardous activity. This information shall be transmitted through such channels as the Parties deem appropriate, shall include the elements contained in Annex VIII hereto and should take into account matters set out in Annex V, paragraph 2, subparagraphs (1) to (4) and (9).

2. The Party of origin shall, in accordance with the provisions of this Convention and whenever possible and appropriate, give the public in the areas capable of being affected an opportunity to participate in relevant procedures with the aim of making known its views and concerns on prevention and preparedness measures, and shall ensure that the opportunity given to the public of the affected Party is equivalent to that given to the public of the Party of origin.

3. The Parties shall, in accordance with their legal systems and, if desired on a reciprocal basis provide natural or legal persons who are being or are capable of being adversely affected by the transboundary effects of an industrial accident in the territory of a Party, with access to, and treatment in the relevant administrative and judicial proceedings, including the possibilities of starting a legal action and appealing a decision affecting their rights, equivalent to those available to persons within their own jurisdiction.

Article 10

Industrial accident notification systems

1. The Parties shall, with the aim of obtaining and transmitting industrial accident notifications containing information needed to counteract transboundary effects, provide for the establishment and opera-

wiadomości o awariach przemysłowych, zawierających informacje niezbędne dla przeciwdziałania skutkom transgranicznym.

2. W razie powstania lub bezpośredniej groźby awarii przemysłowej, która powoduje lub może spowodować skutki transgraniczne, Strona zdarzenia niezwłocznie powiadomi o tym, na odpowiednich szczeblach, Stronę dotkniętą za pomocą systemu powiadamiania o awariach przemysłowych. Powiadomienie takie zawiera elementy wymienione w załączniku IX do niniejszej konwencji.

3. Strony zainteresowane zapewnią, aby w razie awarii przemysłowej lub bezpośredniej groźby takiej awarii podjęta była możliwie szybko i w takim zakresie, jaki odpowiada okolicznościom, realizacja planów operacyjnych przygotowanych na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń, zgodnie z art. 8.

Artykuł 11

Reagowanie

1. W przypadku wystąpienia awarii przemysłowej lub bezpośredniej groźby takiej awarii Strony zapewnią podjęcie odpowiednich działań w ramach reagowania, najszybciej jak to będzie możliwe, wykorzystując przy tym najbardziej efektywne metody ograniczenia lub minimalizowania tych skutków.

2. W przypadku wystąpienia awarii przemysłowej lub bezpośredniej groźby takiej awarii, która powoduje lub może spowodować skutki transgraniczne, Strony zainteresowane dokonają oceny tych skutków, kiedy wymaga tego sytuacja, wspólnie, w celu podjęcia odpowiednich działań w ramach reagowania. Strony zainteresowane podejmą wysiłki zmierzające do skoordynowania działań w ramach reagowania.

Artykuł 12

Pomoc wzajemna

1. Jeśli w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej Strona potrzebuje pomocy, może poprosić o nią inne Strony, określając rodzaj i zakres wymaganej pomocy. Strona, do której skierowano prośbę o pomoc, niezwłocznie podejmuje decyzję w tej sprawie i powiadamia Stronę, która zwróciła się o pomoc, czy jest w stanie udzielić żądanej pomocy, a także o zakresie i warunkach, na jakich pomoc ta może być udzielona.

2. Strony zainteresowane współpracują w celu ułatwienia niezwłocznego udzielenia uzgodnionej pomocy zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, włączając w to, w razie potrzeby, działania ukierunkowane na zminimalizowanie skutków awarii przemysłowej, a także mające na celu udzielenie pomocy o charakterze ogólnym. Jeżeli Strony nie zawarły dwustronnych lub wielostronnych porozumień dotyczących przedsięwzięć w zakresie udzielania sobie pomocy wzajemnej, pomoc taka udzielana jest zgodnie z załącznikiem X do niniejszej konwencji, chyba że Strony uzgodniły inny sposób postępowania.

tion of compatible and efficient industrial accident notification systems at appropriate levels.

2. In the event of an industrial accident, or imminent threat thereof, which causes or is capable of causing transboundary effects, the Party of origin shall ensure that affected Parties are, without delay, notified at appropriate levels through the industrial accident notification systems. Such notification shall include the elements contained in Annex IX hereto.

3. The Parties concerned shall ensure that, in the event of an industrial accident or imminent threat thereof, the contingency plans prepared in accordance with Article 8 are activated as soon as possible and to the extent appropriate to the circumstances.

Article 11

Response

1. The Parties shall ensure that, in the event of an industrial accident, or imminent threat thereof, adequate response measures are taken, as soon as possible and using the most efficient practices, to contain and minimize effects.

2. In the event of an industrial accident, or imminent threat thereof, which causes or is capable of causing transboundary effects, the Parties concerned shall ensure that the effects are assessed — where appropriate, jointly for the purpose of taking adequate response measures. The Parties concerned shall endeavour to coordinate their response measures.

Article 12

Mutual assistance

1. If a Party needs assistance in the event of an industrial accident, it may ask for assistance from other Parties, indicating the scope and type of assistance required. A Party to whom a request for assistance is directed shall promptly decide and inform the requesting Party whether it is in a position to render the assistance required and indicate the scope and terms of the assistance that might be rendered.

2. The Parties concerned shall cooperate to facilitate the prompt provision of assistance agreed to under paragraph 1 of this Article, including, where appropriate, action to minimize the consequences and effects of the industrial accident, and to provide general assistance. Where Parties do not have bilateral or multilateral agreements which cover their arrangements for providing mutual assistance, the assistance shall be rendered in accordance with Annex X hereto, unless the Parties agree otherwise.

Artykuł 13

Odpowiedzialność

Strony popierają odpowiednie wysiłki międzynarodowe mające na celu wypracowanie zasad, kryteriów i procedur w dziedzinie odpowiedzialności.

Artykuł 14

Badania naukowe i prace rozwojowe

Strony, w miarę potrzeby, zainicjują i podejmą współpracę w zakresie prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych, dotyczących metod i technik zapobiegania awariom przemysłowym, zapewnienia gotowości oraz reagowania w przypadku ich wystąpienia. W tym celu Strony będą sprzyjać współpracy naukowej i technicznej i będą ją aktywnie promować, w tym badania dotyczące mniej niebezpiecznych procesów, w celu ograniczenia ryzyka wystąpienia awarii oraz zapobieżenia i ograniczenia ich skutków.

Artykuł 15

Wymiana informacji

Strony będą dokonywać, na płaszczyźnie wielostronnej lub dwustronnej, wymiany dostępnych w rozsądnych granicach informacji, włączając elementy zawarte w załączniku XI do niniejszej konwencji.

Artykuł 16

Wymiana technologii

1. Strony, zgodnie z własnymi przepisami krajowymi, zasadami i praktyką, ułatwią wymianę technologii w celu zapobiegania skutkom awarii przemysłowych, zapewnienia gotowości i reagowania, w szczególności poprzez promocję:

- (a) wymiany dostępnych technologii, opartej na różnych zasadach finansowych,
- (b) bezpośrednich kontaktów i współpracy przemysłowej,
- (c) wymiany informacji i doświadczeń,
- (d) pomocy technicznej.

2. Promując formy działalności wymienione w ust. 1 lit. (a)—(d) niniejszego artykułu, Strony będą tworzyć sprzyjające warunki, poprzez ułatwianie nawiązywania kontaktów i współpracy z odpowiednimi organizacjami i osobami w sektorze państwowym i prywatnym, mogącymi udostępniać technologie, usługi projektowe i techniczne, urządzenia lub środki finansowe.

Artykuł 17

Kompetentne organy i punkty kontaktowe

1. Każda Strona wyznaczy lub utworzy jeden lub więcej kompetentnych organów do realizacji celów niniejszej konwencji.

Article 13

Responsibility and liability

The Parties shall support appropriate international efforts to elaborate rules, criteria and procedures in the field of responsibility and liability.

Article 14

Research and development

The Parties shall, as appropriate, initiate and cooperate in the conduct of research into, and in the development of methods and technologies for the prevention of, preparedness for and response to industrial accidents. For these purposes, the Parties shall encourage and actively promote scientific and technological cooperation, including research into less hazardous processes aimed at limiting accident hazards and preventing and limiting the consequences of industrial accidents.

Article 15

Exchange of information

The Parties shall, at the multilateral or bilateral level, exchange reasonably obtainable information, including the elements contained in Annex XI hereto.

Article 16

Exchange of technology

1. The Parties shall, consistent with their laws, regulations and practices, facilitate the exchange of technology for the prevention of, preparedness for and response to the effects of industrial accidents, particularly through the promotion of:

- (a) Exchange of available technology on various financial bases;
- (b) Direct industrial contacts and cooperation;
- (c) Exchange of information and experience;
- (d) Provision of technical assistance.

2. In promoting the activities specified in paragraph 1, subparagraphs (a) to (d) of this Article, the Parties shall create favourable conditions by facilitating contacts and cooperation among appropriate organizations and individuals in both the private and the public sectors that are capable of providing technology, design and engineering services, equipment or finance.

Article 17

Competent authorities and points of contact

1. Each Party shall designate or establish one or more competent authorities for the purposes of this Convention.

2. Bez uszczerbku dla innych porozumień dwustronnych lub wielostronnych każda Strona wyznaczy lub utworzy jeden punkt kontaktowy do powiadamiania o awariach przemysłowych, zgodnie z art. 10, i jeden punkt kontaktowy do celów pomocy wzajemnej, zgodnie z art. 12. Zaleca się, by funkcje te realizował ten sam punkt kontaktowy.

3. Każda Strona, w ciągu 3 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszej konwencji w stosunku do tej Strony, poinformuje pozostałe Strony za pośrednictwem Sekretariatu, o którym mowa w art. 20, o tym, jaki organ lub organy zostały przez nią wyznaczone do pełnienia roli punktu(ów) kontaktowego(ych) i organu(ów) kompetentnego(ych).

4. Każda Strona, w ciągu 1 miesiąca od dnia podjęcia decyzji, poinformuje pozostałe Strony za pośrednictwem Sekretariatu o wszelkich zmianach dotyczących organów wyznaczonych w trybie ust. 3 niniejszego artykułu.

5. Każda Strona zapewni ciągłe funkcjonowanie swojego punktu kontaktowego i systemów powiadamiania o awariach przemysłowych zgodnie z art. 10.

6. Każda Strona zapewni ciągłe funkcjonowanie swojego punktu kontaktowego oraz organów odpowiedzialnych za sporządzanie i przyjmowanie wniosków w sprawie udzielenia pomocy oraz przyjmowanie ofert pomocy, zgodnie z art. 12.

Artykuł 18

Konferencja Stron

1. Przedstawiciele Stron tworzą Konferencję Stron niniejszej konwencji i regularnie odbywają swoje posiedzenia. Pierwsza Konferencja Stron powinna zebrać się nie później niż w rok od daty wejścia w życie niniejszej konwencji. Następne posiedzenia Konferencji Stron będą się odbywać co najmniej raz do roku, lub na pisemny wniosek którejkolwiek ze Stron, pod warunkiem że wniosek ten zostanie poparty przez co najmniej jedną trzecią Stron w ciągu sześciu miesięcy od dnia powiadomienia Stron przez Sekretariat o jego zgłoszeniu.

2. Konferencja Stron:

- (a) rozpatruje wykonywanie postanowień niniejszej konwencji,
- (b) pełni funkcje konsultacyjne, ukierunkowane na rozszerzanie możliwości Stron, odnośnie do zapobiegania awariom przemysłowym, zapewnienie gotowości na wypadek awarii i reagowania w przypadku wystąpienia transgranicznych skutków awarii przemysłowej, a także na ułatwianie dostarczania pomocy technicznej i konsultacji na prośbę Strony, która ma do czynienia z awarią przemysłową,
- (c) w razie potrzeby tworzy grupy robocze i uruchamia inne odpowiednie mechanizmy do rozpatrzenia zagadnień związanych z wypełnieniem posta-

2. Without prejudice to other arrangements at the bilateral or multilateral level, each Party shall designate or establish one point of contact for the purpose of industrial accident notifications pursuant to Article 10, and one point of contact for the purpose of mutual assistance pursuant to Article 12. These points of contact should preferably be the same.

3. Each Party shall, within three months of the date of entry into force of this Convention for that Party, inform the other Parties, through the secretariat referred to in Article 20, which body or bodies it has designated as its point(s) of contact and as its competent authority or authorities.

4. Each Party shall, within one month of the date of decision, inform the other Parties, through the secretariat, of any changes regarding the designation(s) it has made under paragraph 3 of this Article.

5. Each Party shall keep its point of contact and industrial accident notification systems pursuant to Article 10 operational at all times.

6. Each Party shall keep its point of contact and the authorities responsible for making and receiving requests for, and accepting offers of assistance pursuant to Article 12 operational at all times.

Article 18

Conference of the Parties

1. The representatives of the Parties shall constitute the Conference of the Parties of this Convention and hold their meetings on a regular basis. The first meeting of the Conference of the Parties shall be convened not later than one year after the date of the entry into force of this Convention. Thereafter, a meeting of the Conference of the Parties shall be held at least once a year or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to them by the secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

2. The Conference of the Parties shall:

- (a) Review the implementation of this Convention;
- (b) Carry out advisory functions aimed at strengthening the ability of Parties to prevent, prepare for and respond to the transboundary effects of industrial accidents, and at facilitating the provision of technical assistance and advice at the request of Parties faced with industrial accidents;
- (c) Establish, as appropriate, working groups and other appropriate mechanisms to consider matters related to the implementation and

nowień niniejszej konwencji i jej rozwojem oraz do przygotowania w tym celu odpowiednich badań i innej dokumentacji, a także do przedkładania Konferencji Stron zaleceń do rozpatrzenia,

(d) wykonuje także inne funkcje, które mogą okazać się konieczne w związku z realizacją postanowień niniejszej konwencji,

(e) na swym pierwszym posiedzeniu rozważa i przyjmuje przez konsensus zasady proceduralne odbywania posiedzeń.

3. Realizując swe funkcje Konferencja Stron, jeśli uzna to za celowe, będzie współpracować także z innymi odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi.

4. Konferencja Stron na swym pierwszym posiedzeniu ustali program pracy, w szczególności z uwzględnieniem punktów zawartych w załączniku XII do niniejszej konwencji. Konferencja Stron podejmie także decyzje dotyczące metod pracy, biorąc pod uwagę wykorzystanie ośrodków krajowych i współpracę z odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi oraz utworzenie systemu ułatwiającego wykonywanie postanowień konwencji, w szczególności dotyczących udzielania wzajemnej pomocy w razie awarii przemysłowej, a także uwzględniając działalność prowadzoną w tym zakresie w ramach odpowiednich organizacji międzynarodowych. Jako część swego programu pracy Konferencja Stron będzie rozpatrywać działalność istniejących krajowych, regionalnych i międzynarodowych ośrodków, a także innych organów i programów, ukierunkowanych na koordynację obiegu informacji i działań związanych z zapobieganiem awariom przemysłowym, zapewnieniem gotowości na wypadek awarii i reagowaniem w przypadku ich wystąpienia, w celu stwierdzenia konieczności powołania dodatkowych instytucji lub ośrodków międzynarodowych w celu realizacji zadań wymienionych w załączniku XII.

5. Konferencja Stron na swym pierwszym posiedzeniu przystąpi do rozpatrywania procedur mających na celu stworzenie bardziej sprzyjających warunków do wymiany technologii zapobiegania awariom, zapewnienia gotowości na wypadek awarii i reagowania w przypadku ich wystąpienia.

6. Konferencja Stron przyjmuje zalecenia i ustala kryteria ułatwiające identyfikację niebezpiecznych rodzajów działalności dla potrzeb niniejszej konwencji.

Artykuł 19

Prawo głosu

1. Z wyjątkiem przypadków przewidzianych w ust. 2 niniejszego artykułu każda Strona niniejszej konwencji posiada jeden głos.

2. Regionalne organizacje integracji gospodarczej, określone w art. 27, korzystają ze swego prawa głosu w sprawach należących do ich kompetencji, dysponując liczbą głosów równą liczbie ich państw członkow-

development of this Convention and, to this end, to prepare appropriate studies and other documentation and submit recommendations for consideration by the Conference of the Parties;

(d) Fulfil such other functions as may be appropriate under the provisions of this Convention;

(e) At its first meeting, consider and, by consensus adopt rules of procedure for its meetings.

3. The Conference of the Parties, in discharging its functions, shall, when it deems appropriate, also cooperate with other relevant international organizations.

4. The Conference of the Parties shall, at its first meeting, establish a programme of work, in particular with regard to the items contained in Annex XII hereto. The Conference of the Parties shall also decide on the method of work, including the use of national centres and cooperation with relevant international organizations and the establishment of a system with a view to facilitating the implementation of this Convention, in particular for mutual assistance in the event of an industrial accident, and building upon pertinent existing activities within relevant international organizations. As part of the programme of work, the Conference of the Parties shall review existing national, regional and international centres, and other bodies and programmes aimed at coordinating information and efforts in the prevention of, preparedness for and response to industrial accidents, with a view to determining what additional international institutions or centres may be needed to carry out the tasks listed in Annex XII.

5. The Conference of the Parties shall, at its first meeting, commence consideration of procedures to create more favourable conditions for the exchange of technology for the prevention of, preparedness for and response to the effects of industrial accidents.

6. The Conference of the Parties shall adopt guidelines and criteria to facilitate the identification of hazardous activities for the purposes of this Convention.

Article 19

Right to vote

1. Except as provided for in paragraph 2 of this Article, each Party to this Convention shall have one vote.

2. Regional economic integration organizations as defined in Article 27 shall, in matters within their competence, exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member

2. Jeśli Strona pomimo to decyduje się dostarczyć takiej poufnej informacji innej Stronie, to Strona, która otrzymała taką informację, przestrzega jej poufnego charakteru, przestrzega warunków, na których informacja ta została udostępniona, i wykorzystuje tę informację tylko w tym celu, w jakim została ona przekazana.

Artykuł 23

Wykonywanie konwencji

Strony składają okresowo informacje o wykonywaniu postanowień niniejszej konwencji.

Artykuł 24

Umowy dwustronne i wielostronne

1. Strony mogą zachować obowiązujące umowy lub zawierać nowe dwustronne lub wielostronne umowy lub wprowadzać inne uregulowania w celu wykonania swoich zobowiązań wynikających z niniejszej konwencji.

2. Postanowienia niniejszej konwencji nie naruszają prawa Stron do przyjmowania, jeśli zajdzie potrzeba, na podstawie umów dwustronnych i wielostronnych ostrzejszych wymagań niż te, które zawarte są w niniejszej konwencji.

Artykuł 25

Status załączników

Załączniki do niniejszej konwencji stanowią integralną jej część.

Artykuł 26

Poprawki do konwencji

1. Każda Strona może zgłaszać poprawki do niniejszej konwencji.

2. Tekst każdej proponowanej poprawki należy przedłożyć na piśmie Sekretarzowi Wykonawczemu Europejskiej Komisji Gospodarczej, który przekazuje go wszystkim Stronom. Konferencja Stron rozpatruje proponowane poprawki na swym najbliższym rocznym posiedzeniu pod warunkiem, że takie poprawki zostały przekazane Stronom przez Sekretarza Wykonawczego Europejskiej Komisji Gospodarczej co najmniej na dziewięćdziesiąt dni przed posiedzeniem.

3. Jeśli chodzi o poprawki do niniejszej konwencji, z wyjątkiem poprawek do załącznika I, których procedura przyjęcia zawarta jest w ust. 4 niniejszego artykułu, to:

- (a) poprawki przyjmowane są w wyniku konsensusu Stron, które są obecne na posiedzeniu, i następnie przedkładane przez depozytariusza wszystkim Stronom do ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia,

2. If a Party nevertheless decides to supply such protected information to another Party, the Party receiving such protected information shall respect the confidentiality of the information received and the conditions under which it is supplied, and shall only use that information for the purposes for which it was supplied.

Article 23

Implementation

The Parties shall report periodically on the implementation of this Convention.

Article 24

Bilateral and multilateral agreements

1. The Parties may, in order to implement their obligations under this Convention, continue existing or enter into new bilateral or multilateral agreements or other arrangements.

2. The provisions of this Convention shall not affect the right of Parties to take, by bilateral or multilateral agreement where appropriate, more stringent measures than those required by this Convention.

Article 25

Status of Annexes

The Annexes to this Convention form an integral part of the Convention.

Article 26

Amendments to the Convention

1. Any Party may propose amendments to this Convention.

2. The text of any proposed amendment to this Convention shall be submitted in writing to the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall circulate it to all Parties. The Conference of the Parties shall discuss proposed amendments at its next annual meeting, provided that such proposals have been circulated to the Parties by the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe at least ninety days in advance.

3. For amendments to this Convention-other than those to Annex I, for which the procedure is described in paragraph 4 of this Article:

- (a) Amendments shall be adopted by consensus of the Parties present at the meeting and shall be submitted by the Depositary to all Parties for ratification, acceptance or approval;

- (b) dokumenty ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia poprawek zostają przekazane na przechowanie depozytariuszowi; poprawki przyjęte zgodnie z niniejszym artykułem wchodzi w życie dla Stron, które je przyjęły, w dziewięćdziesiątym dniu od dnia otrzymania przez depozytariusza od Stron szesnastego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia,
- (c) dla każdej innej Strony poprawki wchodzi w życie w dziewięćdziesiątym dniu od dnia przekazania przez tę Stronę na przechowanie swego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia poprawek.
4. W odniesieniu do poprawek do załącznika I:
- (a) Strony podejmują wszelkie wysiłki zmierzające do uzyskania porozumienia na zasadzie konsensusu; jeśli wszelkie wysiłki mające na celu uzyskanie konsensusu zostały wyczerpane i porozumienie nie zostało osiągnięte, to w charakterze ostatecznego środka poprawka przyjmowana jest większością dziesięciu dziesiątych głosów Stron obecnych na posiedzeniu i biorących udział w głosowaniu; poprawki przyjęte przez Konferencję Stron przekazywane są Stronom z zaleceniem ich zatwierdzenia,
- (b) po upływie dwunastu miesięcy od daty przekazania informacji przez Sekretarza Wykonawczego Europejskiej Komisji Gospodarczej poprawka do załącznika I wchodzi w życie dla tych Stron niniejszej konwencji, które nie przestały powiadomienia zgodnie z wymogami ust. 4 (c) niniejszego artykułu pod warunkiem, że co najmniej szesnaście Stron nie przestało takiego powiadomienia;
- (c) każda Strona, która nie może zatwierdzić jakiegokolwiek poprawki do załącznika I do niniejszej konwencji, zawiadamia o tym w formie pisemnej Sekretarza Wykonawczego Europejskiej Komisji Gospodarczej w ciągu dwunastu miesięcy od daty otrzymania powiadomienia o przyjęciu poprawki; Sekretarz Wykonawczy natychmiast informuje wszystkie Strony o każdym takim powiadomieniu; każda Strona może w dowolnym czasie przyjąć poprawkę, rezygnując ze swojego wcześniejszego oświadczenia, po czym dana poprawka do załącznika I wchodzi w życie dla tej Strony,
- (d) dla celów niniejszego ustępu wyrażenie „obecne i biorące udział w głosowaniu Strony” oznacza Strony obecne i głosujące „za” lub „przeciw”.
- (b) Instruments of ratification, acceptance or approval of amendments shall be deposited with the Depository. Amendments adopted in accordance with this Article shall enter into force for Parties that have accepted them on the ninetieth day following the day of receipt by the Depository of the sixteenth instrument of ratification, acceptance or approval;
- (c) Thereafter, amendments shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after that Party deposits its instruments of ratification, acceptance or approval, of the amendments.
4. For amendments to Annex I:
- (a) The Parties shall make every effort to reach agreement by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted and no agreement reached, the amendments shall, as a last resort, be adopted by a nine-tenths majority vote of the Parties present and voting at the majority vote of the Parties present and voting at the meeting. If adopted by the Conference of the Parties, the amendments shall be communicated to the Parties and recommended for approval;
- (b) On the expiry of twelve months from the date of their communication by the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, the amendments to Annex I shall become effective for those Parties to this Convention which have not submitted a notification in accordance with the provisions of paragraph 4 (c) of this Article, provided that at least sixteen Parties have not submitted such a notification;
- (c) Any Party that is unable to approve an amendment to Annex I of this Convention shall so notify the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe in writing within twelve months from the date of the communication of the adoption. The Executive Secretary shall without delay notify all Parties of any such notification received. A Party may at any time substitute an acceptance for its previous notification and the amendment to Annex I shall thereupon enter into force for that Party.
- (d) For the purpose of this paragraph “Parties present and voting” means Parties present and casting an affirmative or negative vote.

Artykuł 27

Article 27

Podpisanie**Signature**

Niniejsza konwencja jest wyłożona do podpisania w Helsinkach od dnia 17 do dnia 18 marca 1992 r. włącznie, a następnie w siedzibie Organizacji Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku do dnia 18 września 1992 r. przez państwa członkowskie Europejskiej Komisji Gospodarczej, a także państwa posiadające status konsultacyjny przy Europejskiej Komisji Gospodarczej, zgodnie z ust. 8 rezolucji 36 (IV) Rady Gospo-

This Convention shall be open for signature at Helsinki from 17 to 18 March 1992 inclusive, and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 18 September 1992, by States members of the Economic Commission for Europe, as well as States having consultative status with the Economic Commission for Europe pursuant to paragraph 8 of Economic and Social Council resolution 36 (IV) of

darczej i Społecznej z dnia 28 marca 1947 r., oraz przez regionalne organizacje integracji gospodarczej, utworzone przez suwerenne państwa członkowskie Europejskiej Komisji Gospodarczej, którym ich państwa członkowskie przekazały pełnomocnictwa do rozstrzygania spraw uregulowanych przez niniejszą konwencję, w tym pełnomocnictwa do podpisywania umów odnoszących się do tych zagadnień.

Artykuł 28

Depozytariusz

Funkcję depozytariusza niniejszej konwencji pełni Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 29

Ratyfikacja, przyjęcie, zatwierdzenie i przystąpienie

1. Niniejsza konwencja podlega ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu przez państwa, które ją podpisały, i regionalne organizacje integracji gospodarczej, wymienione w art. 27.

2. Niniejsza konwencja jest otwarta do przystąpienia przez państwa i organizacje wymienione w art. 27.

3. Każda z wymienionych w art. 27 organizacji, która staje się Stroną konwencji w sytuacji, gdy żadne z państw członkowskich tej organizacji nie jest Stroną niniejszej konwencji, zobowiązana jest do wypełniania wszystkich zobowiązań przewidzianych przez konwencję. Jeżeli jedno lub więcej państw członkowskich tej organizacji jest Stroną niniejszej konwencji, dana organizacja i jej państwa członkowskie podejmują decyzję o podziale odpowiedzialności za wypełnienie zobowiązań wynikających z konwencji. W takich przypadkach dana organizacja i jej państwa członkowskie nie mogą równocześnie korzystać z praw przewidzianych w konwencji.

4. W swoich dokumentach dotyczących ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia regionalne organizacje integracji gospodarczej, wspomniane w art. 27, wskazują na zakres swoich kompetencji odnośnie do zagadnień regulowanych przez niniejszą konwencję. Organizacje te informują także depozytariusza o każdej istotnej zmianie w zakresie ich kompetencji.

Artykuł 30

Wejście w życie

1. Niniejsza konwencja wchodzi w życie dziewięćdziesiątego dnia od dnia przekazania na przechowanie szesnastego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia do konwencji.

2. Dla potrzeb określonych w ust. 1 niniejszego artykułu żadnego dokumentu przekazanego na przechowanie przez jakąkolwiek organizację wymienioną w art. 27 nie zalicza się jako dodatkowego w stosunku do dokumentów przekazanych na przechowanie przez państwa członkowskie takiej organizacji.

28 March 1947, and by regional economic integration organizations constituted by sovereign States members of the Economic Commission for Europe to which their member States have transferred competence in respect of matters governed by this Convention including the competence to enter into treaties in respect of these matters.

Article 28

Depository

The Secretary-General of the United Nations shall act as the Depository of this Convention.

Article 29

Ratification, acceptance, approval and accession

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval by the signatory States and regional economic integration organizations referred to in Article 27.

2. This Convention shall be open for accession by the States and organizations referred to in Article 27.

3. Any organization referred to in Article 27 which becomes Party to this Convention without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Convention. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party to this Convention, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Convention. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under this Convention concurrently.

4. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, the regional economic integration organizations referred to in Article 27 shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Convention. These organizations shall also inform the Depository of any substantial modification to the extent of their competence.

Article 30

Entry into force

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For the purposes of paragraph 1 of this Article, any instrument deposited by an organization referred to in Article 27 shall not be counted as additional to those deposited by States members of such an organization.

3. Dla każdego wspomnianego w art. 27 państwa lub organizacji, która ratyfikuje, przyjmie lub zatwierdzi niniejszą konwencję lub przystąpi do niej po przekazaniu na przechowanie szesnastego dokumentu dotyczącego ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, konwencja wejdzie w życie dziewięćdziesiątego dnia od dnia przekazania na przechowanie przez takie państwo lub organizację własnego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia do konwencji.

Artykuł 31

Wypowiedzenie konwencji

1. W dowolnym czasie po upływie trzech lat od daty wejścia w życie niniejszej konwencji w stosunku do danej Strony Strona ta może wypowiedzieć niniejszą konwencję przez złożenie u depozytariusza pisemnego powiadomienia. Każde takie wypowiedzenie wchodzi w życie dziewięćdziesiątego dnia po otrzymaniu powiadomienia przez depozytariusza.

2. Żadne takie wypowiedzenie nie wstrzymuje działania art. 4 wobec jakiegokolwiek działalności, odnośnie do której dokonano powiadomienia zgodnie z art. 4 ust. 1 lub przekazano prośbę o przeprowadzenie dyskusji zgodnie z art. 4 ust. 2.

Artykuł 32

Teksty autentyczne

Oryginał niniejszej konwencji, której teksty angielski, rosyjski i francuski mają jednakową moc, zostanie złożony na przechowanie Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych.

NA DOWÓD TEGO niżej podpisani, należycie do tego upoważnieni, podpisali niniejszą konwencję.

SPORZĄDZONO w Helsinkach, dnia siedemnastego marca tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego drugiego roku.

3. For each State or organization referred to in Article 27 which ratifies, accepts or approves this Convention or accedes thereto after the deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, this Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 31

Withdrawal

1. At any time after three years from the date on which this Convention has come into force with respect to a Party, that Party may withdraw from this Convention by giving written notification to the Depositary. Any such withdrawal shall take effect on the ninetieth day after the date of the receipt of the notification by the Depositary.

2. Any such withdrawal shall not affect the application of Article 4 to an activity in respect of which a notification has been made pursuant to Article 4, paragraph 1, or a request for discussions has been made pursuant to Article 4, paragraph 2.

Article 32

Authentic texts

The original of this Convention, of which the English, French and Russian texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Convention.

DONE at Helsinki, this seventeenth day of March one thousand nine hundred and ninety-two.

ZAŁĄCZNIKI — ANNEXES

Załącznik I

NIEBEZPIECZNE SUBSTANCJE SŁUŻĄCE USTALANIU NIEBEZPIECZNYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI

Przytoczone niżej wielkości odnoszą się do poszczególnych rodzajów działalności lub grupy rodzajów działalności. Jeśli w części I podane są przedziały wielkości, to graniczną wielkością jest większa liczba, podana w każdym przedziale. Po upływie pięciu lat od wejścia w życie niniejszej konwencji podana w każdym przedziale mniejsza liczba, jeśli nie zostanie zmieniona, staje się wielkością graniczną.

Jeśli konkretna substancja lub preparat wymieniony w części II zalicza się także do którejś kategorii wymienionej w części I, to w tym przypadku stosuje się graniczną wielkość podaną w części II.

Przy określaniu niebezpiecznych rodzajów działalności Strony wezmą pod uwagę prawdopodobną możliwość powiększenia się określonego niebezpieczeństwa, a także ilość substancji niebezpiecznych i ich bliskość, niezależnie od tego, czy znajdują się one w dyspozycji jednego lub kilku operatorów.

Część I. Kategorie substancji i mieszanin, które nie zostały wymienione w części II

Kategoria	Ilość progowa, tony
1. Gazy palne ^{1(a)} , w tym ciekłe paliwa gazowe (LPG)	200
2. Ciecze łatwo palne ^{1(b)}	50 000
3. Substancje silnie toksyczne ^{1(c)}	20
4. Substancje toksyczne ^{1(d)}	500—200
5. Utleniacze ^{1(e)}	500—200
6. Substancje wybuchowe ^{1(f)}	200—50
7. Ciecze palne ^{1(g)} (użytkowane w specjalnych warunkach temperatury i ciśnienia)	200
8. Substancje niebezpieczne dla środowiska ^{1(h)}	200

Część II. Substancje chemiczne

Substancja	Ilość progowa, tony
1. Amoniak	500
2a. Azotan amonowy ²	2 500
2b. Azotan amonowy w postaci nawozu ³	10 000
3. Akrylonitryl	200
4. Chlor	25
5. Tlenek etylenu	50
6. Cyjanowodór	20
7. Fluorowodór	50
8. Siarkowodór	50
9. Dwutlenek siarki	250
10. Trójtlenek siarki	75
11. Alkilowe związki ołowiu	50
12. Fosgen	0,75
13. Izocyjanian metylu	0,15

Przypisy:

¹ *Kryteria klasyfikacyjne.* Przy braku innych właściwych kryteriów Strony przy klasyfikowaniu substancji lub mieszanin dla potrzeb części I niniejszego załącznika mogą się postęgiwać następującymi kryteriami:

(a) gazy palne — substancje, które w stanie gazowym przy normalnym ciśnieniu i w mieszaninie z powietrzem są łatwo palne i których temperatura wrzenia pod ciśnieniem normalnym odpowiada 20 °C lub mniej,

(b) ciecze łatwo palne — substancje, których temperatura zapłonu jest niższa niż 21 °C, a temperatura wrzenia przy normalnym ciśnieniu przekracza 20 °C,

(c) substancje silnie toksyczne — substancje odpowiadające kryteriom podanym w poniższych tablicach 1 i 2, których właściwości fizyczne i chemiczne zdolne są spowodować niebezpieczeństwo w razie awarii przemysłowej,

Tablica 1

LD ₅₀ (podanie do żołądka)* mg/kg masy ciała	LD ₅₀ (naniesienie na skórę)** mg/kg masy ciała	LC ₅₀ (narażenie inhalacyjne)*** mg/l
LD ₅₀ ≤ 25	LD ₅₀ ≤ 50	LC ₅₀ ≤ 0,5
* LD ₅₀ przy podaniu do żołądka szczura, ** LD ₅₀ przy naniesieniu na skórę szczura lub królika, *** LC ₅₀ przy narażeniu inhalacyjnym szczura (w ciągu 4 godzin).		

Tablica 2

Dawka różnicująca, mg/kg masy ciała	< 5
jeśli ostra toksyczność substancji podanej zwierzętom do żołądka określona jest z zastosowaniem procedury ustalonej dawki.	

(d) substancje toksyczne — substancje posiadające właściwości wymienione w tablicach 3 i 4, których właściwości fizyczne i chemiczne zdolne są spowodować niebezpieczeństwo w razie awarii przemysłowej,

Tablica 3

LD ₅₀ (podanie do żołądka)* mg/kg masy ciała	LD ₅₀ (naniesienie na skórę)** mg/kg masy ciała	LC ₅₀ (narażenie inhalacyjne)*** mg/l
25 < LD ₅₀ ≤ 200	50 < LD ₅₀ ≤ 400	0,5 < LC ₅₀ ≤ 2
* LD ₅₀ przy podaniu do żołądka szczura, ** LD ₅₀ przy naniesieniu na skórę szczura lub królika, *** LC ₅₀ przy narażeniu inhalacyjnym szczura (w ciągu 4 godzin).		

Tablica 4

Dawka różnicująca, mg/kg masy ciała	= 5
jeśli ostra toksyczność substancji podanej zwierzętom do żołądka określona jest z zastosowaniem procedury ustalonej dawki.	

(e) utleniacze — substancje wywołujące burzliwą reakcję egzotermiczną przy kontakcie z innymi substancjami, w szczególności z substancjami palnymi,

(f) substancje wybuchowe — substancje, które wybuchają pod wpływem ognia lub są bardziej wrażliwe na uderzenia i tarcie niż dwunitrobenzen,

(g) ciecze palne — substancje, których temperatura zapłonu wynosi mniej niż 55 °C, które pod ciśnieniem pozostają w stanie ciekłym, jeśli konkretne warunki przeróbki, takie jak wysokie ciśnienie i wysoka temperatura, mogą wywołać niebezpieczeństwo w przypadku awarii przemysłowej,

^(h) substancje niebezpieczne dla środowiska — substancje, które wykazują toksyczność ostrą dla środowiska wodnego, zgodnie ze wskaźnikami podanymi w tablicy 5.

Tablica 5

LC ₅₀ mg/l*	EC ₅₀ mg/l**	IC ₅₀ mg/l***
LC ₅₀ ≤ 10	EC ₅₀ ≤ 10	IC ₅₀ ≤ 10
* przy oddziaływaniu na ryby (w ciągu 96 godzin) ** przy oddziaływaniu na rozwielitka (w ciągu 48 godzin) *** przy oddziaływaniu na glony (w ciągu 72 godzin)		
jeśli substancja nie ulega łatwo biodegradacji lub jeśli logarytm Pow > 3,0 (pod warunkiem, że ustalony eksperymentalnie BCF < 100)		

- (i) LD — dawka śmiertelna,
(j) LC — stężenia śmiertelne,
(k) EC — stężenia efektywne,
(l) IC — stężenia inhibitujące,
(m) Pow — współczynnik podziału oktanol/woda,
(n) BCF — czynnik biokoncentracji.

² Do tej kategorii zalicza się azotan amonowy i mieszaniny azotanu amonowego, w których azot z azotanu amonowego stanowi ponad 28 % wagowych, a także wodne roztwory azotanu amonowego, w których stężenie azotanu amonowego przekracza 90 % wagowych.

³ Do tej kategorii zalicza się proste nawozy sztuczne na bazie azotanu amonowego, a także nawozy kompleksowe, w których zawartość azotu z azotanu amonowego stanowi ponad 28 % wagowych (nawóz kompleksowy zawiera azotan amonowy wraz z fosforanem i/lub węglanem potasowym).

⁴ Mieszaniny i preparaty, zawierające takie substancje, należy rozpatrywać na równi z czystymi substancjami, z wyjątkiem przypadków, gdy tracą one odpowiednie właściwości czystych substancji i nie są zdolne powodować skutków transgranicznych.

Annex I

HAZARDOUS SUBSTANCES FOR THE PURPOSES OF DEFINING HAZARDOUS ACTIVITIES

The quantities set out below relate to each activity or group of activities. Where a range of quantities is given in Part I, the threshold quantities are the maximum quantities given in each range. Five years after the entry into force of this Convention, the lowest quantity given in each range shall become the threshold quantity, unless amended.

Where a substance or preparation named in Part II also falls within a category in Part I, the threshold quantity set out in Part II shall be used.

For the identification of hazardous activities, Parties shall take into consideration the foreseeable possibility of aggravation of the hazards involved and the quantities of the hazardous substances and their proximity, whether under the charge of one or more operators.

Part I. Categories of substances and preparations not specifically named in Part II

Category	Threshold Quantity (Tonnes)
1. Flammable gases ^{1(a)} including LPG	200
2. Highly flammable liquids ^{1(b)}	50 000
3. Very toxic ^{1(c)}	20
4. Toxic ^{1(d)}	500—200
5. Oxidizing ^{1(e)}	500—200
6. Explosive ^{1(f)}	200—50
7. Flammable liquids ^{1(g)} (handled under special conditions of pressure and temperature)	200
8. Dangerous for the environment ^{1(h)}	200

Part II. Named substances

Substance	Threshold Quantity (Tonnes)
1. Ammonia	500
2a. Ammonium nitrate ²	2 500
2b. Ammonium nitrate in the form of fertilizers ³	10 000
3. Acrylonitrile	200
4. Chlorine	25
5. Ethylene oxide	50
6. Hydrogen cyanide	20
7. Hydrogen fluoride	50
8. Hydrogen sulphide	50
9. Sulphur dioxide	250
10. Sulphur trioxide	75
11. Lead alkyls	50
12. Phosgene	0,75
13. Methyl isocyanate	0,15

Notes

¹ *Indicative criteria.* In the absence of other appropriate criteria, Parties may use the following criteria when classifying substances or preparations for the purposes of Part I of this Annex:

(a) Flammable gases: substances which in the gaseous state at normal pressure and mixed with air become flammable and the boiling point of which at normal pressure is 20 °C or below.

(b) Highly flammable liquids: substances which have a flash point lower than 21 °C and the boiling point of which at normal pressure is above 20 °C.

(c) Very toxic: substances with properties corresponding to those in table 1 or table 2 below, and which, owing to their physical and chemical properties, are capable of creating industrial accident hazards.

Table 1

LD ₅₀ (oral) ⁽¹⁾ mg/kg body weight	LD ₅₀ (dermal) ⁽²⁾ mg/kg body weight	LC ₅₀ ⁽³⁾ mg/l (inhalation)
LD ₅₀ ≤25	LD ₅₀ ≤50	LC ₅₀ ≤0,5
⁽¹⁾ LD ₅₀ oral in rats. ⁽²⁾ LD ₅₀ dermal in rats or rabbits. ⁽³⁾ LC ₅₀ by inhalation (four hours) in rats.		

Table 2

Discriminating dose mg/kg body weight	< 5
where the acute oral toxicity in animals of the substance has been determined using the fixed-dose procedure.	

(d) Toxic: substances with properties corresponding to those in table 3 or 4 and having physical and chemical properties capable of creating industrial accident hazards.

Table 3

LD ₅₀ (oral) ⁽¹⁾ mg/kg body weight	LD ₅₀ (dermal) ⁽²⁾ mg/kg body weight	LC ₅₀ ⁽³⁾ mg/l (inhalation)
25 < LD ₅₀ ≤ 200	50 < LD ₅₀ ≤ 400	0,5 < LC ₅₀ ≤ 2
(¹) LD ₅₀ oral in rats. (²) LD ₅₀ dermal in rats or rabbits. (³) LC ₅₀ by inhalation (four hours) in rats.		

Table 4

Discriminating dose mg/kg body weight	= 5
where the acute oral toxicity in animals of the substance has been determined using the fixed-dose procedure.	

(e) Oxidizing: substances which give rise to highly exothermic reaction when in contact with other substances, particularly flammable substances.

(f) Explosive: substances which may explode under the effect of flame or which are more sensitive to shocks or friction than dinitrobenzene.

(g) Flammable liquids: substances which have a flash point lower than 55 °C and which remain liquid under pressure, where particular processing conditions, such as high pressure and high temperature, may create industrial accident hazards.

(h) Dangerous for the environment: substances showing the values for acute toxicity to the aquatic environment corresponding to table 5.

Table 5

LC ₅₀ ⁽¹⁾ mg/l	EC ₅₀ ⁽²⁾ mg/l	IC ₅₀ ⁽³⁾ mg/l
LC ₅₀ ≤ 10	EC ₅₀ ≤ 10	IC ₅₀ ≤ 10
(¹) LC ₅₀ fish (96 hours). (²) EC ₅₀ daphnia (48 hours). (³) IC ₅₀ algae (72 hours).		
where the substance is not readily degradable, or the log Pow > 3,0 (unless the experimentally determined BCF < 100).		

(i) LD — lethal dose.

(j) LC — lethal concentration.

(k) EC — effective concentration.

(l) IC — inhibiting concentration.

(m) Pow — partition coefficient octanol/water.

(n) BCF — bioconcentration factor.

² This applies to ammonium nitrate and mixtures of ammonium nitrate where the nitrogen content derived from the ammonium nitrate is > 28 % by weight, and to aqueous solutions of ammonium nitrate where the concentration of ammonium nitrate is > 90 % by weight.

³ This applies to straight ammonium nitrate fertilizers and to compound fertilizers where the nitrogen content derived from the ammonium nitrate is > 28 % by weight (a compound fertilizer contains ammonium nitrate together with phosphate and/or potash).

⁴ Mixtures and preparations containing such substances shall be treated in the same way as the pure substance unless they no longer exhibit equivalent properties and are not capable of producing transboundary effects.

Załącznik II

Annex II

PROCEDURA STOSOWANA PRZEZ KOMISJĘ
BADAWCZĄ ZGODNIE Z ARTYKUŁAMI 4 I 5INQUIRY COMMISSION PROCEDURE PURSUANT TO
ARTICLES 4 AND 5

1. Strona lub Strony zapytujące zawiadamiają Sekretariat o tym, że przekazują określony problem do komisji badawczej, utworzonej zgodnie z wymogami niniejszego załącznika. W zawiadomieniu wskazuje się, co ma być przedmiotem badania. Sekretariat natychmiast informuje wszystkie Strony niniejszej konwencji o takim zawiadomieniu.

1. The requesting Party or Parties shall notify the secretariat that it or they is (are) submitting question(s) to an inquiry commission established in accordance with the provisions of this Annex. The notification shall state the subject-matter of the inquiry. The secretariat shall immediately inform all Parties to the Convention of this submission.

2. Komisja badawcza składa się z trzech członków. Zarówno Strona zapytująca, jak i druga Strona procedury badawczej wyznaczają po jednym ekspercie naukowym lub technicznym, obaj zaś wyznaczeni w ten sposób eksperci wyznaczają trzeciego eksperta pełniącego funkcję przewodniczącego komisji badawczej. Ten ostatni nie powinien być obywatelem żadnej ze Stron procedury badawczej, nie może mieć swojego stałego miejsca zamieszkania na terytorium żadnej z tych Stron, nie może być zatrudniony przez żadną z nich ani też być zaangażowany w tę sprawę w żaden inny sposób.

2. The inquiry commission shall consist of three members. Both the requesting party and the other party to the inquiry procedure shall appoint a scientific or technical expert and the two experts so appointed shall designate by common agreement a third expert, who shall be the president of the inquiry commission. The latter shall not be a national of one of the parties to the inquiry procedure, nor have his or her usual place of residence in the territory of one of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.

3. Jeśli przewodniczący komisji badawczej nie został wyznaczony w ciągu dwóch miesięcy od wyznaczenia drugiego eksperta, to Sekretarz Wykonawczy Europejskiej Komisji Gospodarczej powinien, na życzenie jednej ze Stron, wyznaczyć go w ciągu następnych dwóch miesięcy.

3. If the president of the inquiry commission has not been designated within two months of the appointment of the second expert, the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe shall, at the request of either party, designate the president within a further two-month period.

4. Jeśli jedna ze Stron procedury badawczej nie wyznaczy eksperta w ciągu jednego miesiąca od otrzymania z Sekretariatu powiadomienia, to druga Strona może poinformować o tym Sekretarza Wykonawczego Europejskiej Komisji Gospodarczej, który w tym przypadku wyznacza przewodniczącego komisji badawczej w ciągu następnych dwóch miesięcy. Po wyznaczeniu przewodniczący komisji badawczej zwraca się do Strony, która jeszcze nie wyznaczyła swego eksperta, o dokonanie tego w ciągu jednego miesiąca. Po upływie tego terminu przewodniczący informuje Sekretarza Wykonawczego Europejskiej Komisji Gospodarczej, który wyznacza tego eksperta w ciągu następnych dwóch miesięcy.

4. If one of the parties to the inquiry procedure does not appoint an expert within one month of its receipt of the notification by the secretariat, the other party may inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall designate the president of the inquiry commission within a further two-month period. Upon designation, the president of the inquiry commission shall request the party which has not appointed an expert to do so within one month. If it fails to do so within that period, the president shall inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe who shall make this appointment within a further two-month period.

5. Komisja badawcza przyjmuje własne zasady proceduralne.

5. The inquiry commission shall adopt its own rules of procedure.

6. Komisja badawcza może podejmować wszelkie właściwe środki dla realizacji swoich funkcji.

6. The inquiry commission may take all appropriate measures in order to carry out its functions.

7. Strony procedury badawczej powinny ułatwić pracę komisji badawczej, a w szczególności, wykorzystując wszelkie środki, jakimi dysponują, powinny:

7. The parties to the inquiry procedure shall facilitate the work of the inquiry commission and in particular shall, using all means at their disposal:

(a) udostępniać jej odpowiednie dokumenty, pomieszczenia i urządzenia oraz informacje,

(a) Provide the inquiry commission with all relevant documents, facilities and information;

(b) umożliwić jej, w razie konieczności, powołanie świadków lub ekspertów i wysłuchanie ich zeznań.

(b) Enable the inquiry commission, where necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

8. Strony i eksperci powinni traktować poufnie każdą informację, którą otrzymują jako poufną podczas pracy komisji badawczej.

8. The parties and the experts shall protect the confidentiality of any information they receive in confidence during the work of the inquiry commission.

9. Jeśli jedna ze Stron procedury badawczej nie stanie przed komisją badawczą lub nie bierze udziału w badaniu swojej sprawy, druga Strona może zażądać od komisji badawczej kontynuowania pracy, aż do jej zakończenia. Nieobecność jednej ze Stron lub nieuczestniczenie w procedurze badawczej nie stanowi przeszkody w kontynuacji i zakończeniu prac przez komisję badawczą.

10. Jeśli komisja badawcza, biorąc pod uwagę konkretne okoliczności sprawy, nie zadecyduje inaczej, koszty działania komisji badawczej, w tym wynagrodzenia jej członków, powinny być pokryte przez Stronę procedury badawczej w równych częściach. Komisja badawcza rejestruje wszystkie swoje wydatki i przedkłada Stronom końcowe sprawozdanie z poniesionych kosztów.

11. Każda Strona, która jest zainteresowana ze względów praktycznych przedmiotem procedury badawczej i której interesów mogą dotyczyć ostateczne ustalenia w tej sprawie, może za zgodą komisji badawczej wziąć udział w jej postępowaniu.

12. Decyzje komisji badawczej w sprawach proceduralnych podejmowane są większością głosów jej członków. Ostateczne ustalenia komisji badawczej odzwierciedlają pogląd większości jej członków i zawierają także opinie odrębne.

13. Komisja badawcza przedstawia swoje ostateczne ustalenia w ciągu dwóch miesięcy od daty jej powołania, jeśli tylko nie uzna za konieczne przedłużenia tego terminu, lecz nie więcej niż o dwa następne miesiące.

14. Ostateczne ustalenia komisji badawczej powinny być oparte na uznanych zasadach naukowych. Ostateczne ustalenia komisja badawcza kieruje do Stron procedury badawczej i Sekretariatu.

9. If one of the parties to the inquiry procedure does not appear before the inquiry commission or fails to present its case, the other party may request the inquiry commission to continue the proceedings and to complete its work. Absence of a party or failure of a party to present its case shall not constitute a bar to the continuation and completion of the work of the inquiry commission.

10. Unless the inquiry commission determines otherwise because of the particular circumstances of the matter, the expenses of the inquiry commission, including the remuneration of its members, shall be borne equally by the parties, to the inquiry procedure. The inquiry commission shall keep a record of all its expenses and shall furnish a final statement thereof to the parties.

11. Any Party which has an interest of a factual nature in the subject-matter of the inquiry procedure and which may be affected by an opinion in the matter may intervene in the proceedings with the consent of the inquiry commission.

12. The decisions of the inquiry commission on matters of the procedure shall be taken by majority vote of its members. The final opinion of the inquiry commission shall reflect the view of the majority of its members and shall include any dissenting view.

13. The inquiry commission shall present its final opinion within two months of the date on which it was established, unless it finds it necessary to extend this time-limit for a period which should not exceed two months.

14. The final opinion of the inquiry commission shall be based on accepted scientific principles. The final opinion shall be transmitted by the inquiry commission to the parties to the inquiry procedure and to the secretariat.

Załącznik III

Annex III

CZYNNOŚCI PROCEDURALNE PODEJMOWANE ZGODNIE Z ARTYKUŁEM 4

PROCEDURES PURSUANT TO ARTICLE 4

1. Strona zdarzenia może zażądać przeprowadzenia konsultacji z inną Stroną, zgodnie z ust. 2—5 niniejszego załącznika, w celu ustalenia, czy Strona ta jest Stroną dotkniętą.

1. A Party of origin may request consultations with another Party, in accordance with paragraphs 2 to 5 of this Annex, in order to determine whether that Party is an affected Party.

2. W celu przeprowadzenia właściwych i skutecznych konsultacji Strona zdarzenia kieruje do każdej Strony, która według jej oceny może stać się Stroną dotkniętą, powiadomienie o planowanym lub realizowanym już rodzaju działalności niebezpiecznej, przy czym czyni to jak najszybciej, w każdym razie nie później niż powiadamia o tym swoje własne społeczeństwo. Powiadomienie o prowadzonych niebezpiecznych rodzajach działalności przekazuje się nie później niż w dwa lata po wejściu w życie niniejszej konwencji dla Strony zdarzenia.

2. For a proposed or existing hazardous activity, the Party of origin shall, for the purposes of ensuring adequate and effective consultations, provide for the notification at appropriate levels of any Party that it considers may be an affected Party as early as possible and no later than when informing its own public about that proposed or existing activity. For existing hazardous activities such notification shall be provided no later than two years after the entry into force of this Convention for a Party of origin.

3. Powiadomienie powinno zawierać, między innymi, następujące elementy:

- (a) informację o działalności niebezpiecznej, w tym wszelką dostępną informację, np. informację przewidzianą zgodnie z art. 6 o możliwych transgranicznych skutkach w przypadku awarii przemysłowej,
- (b) wskazanie rozsądnego terminu, w którym należy udzielić odpowiedzi zgodnie z ust. 4 niniejszego załącznika, z uwzględnieniem charakteru prowadzonej działalności,

oraz może także zawierać informacje, o których mowa w ust. 6 niniejszego załącznika.

4. Strony powiadomione przekazują Stronie zdarzenia odpowiedź w terminie wymienionym w powiadomieniu, potwierdzając fakt otrzymania powiadomienia i informując, czy mają zamiar wziąć udział w konsultacjach.

5. Jeśli Strona powiadomiona nie wyraża zamiaru wzięcia udziału w konsultacjach lub jeśli nie odpowie w terminie wymienionym w powiadomieniu, przepisów następujących punktów niniejszego załącznika nie stosuje się. W tym przypadku Strona zdarzenia zachowuje prawo do decyzji, czy konieczne jest przeprowadzenie analizy ryzyka i oceny skutków, biorąc za podstawę swoje własne przepisy i praktykę.

6. Po otrzymaniu od Strony powiadomionej odpowiedzi ze wskazaniem chęci przeprowadzenia konsultacji Strona zdarzenia, jeśli jeszcze tego nie uczyniła, udostępnia Stronie powiadomionej:

- (a) odpowiednią informację o terminie przeprowadzenia analizy ze wskazaniem czasu przeznaczonego na zgłoszenie uwag,
- (b) odpowiednią informację o działalności niebezpiecznej i jej transgranicznych skutkach w razie awarii przemysłowej,
- (c) możliwość uczestniczenia w ocenie informacji lub jakiegokolwiek komunikatu w sprawie możliwych skutków transgranicznych.

7. Strona dotknięta, na prośbę Strony zdarzenia, przekazuje jej dostępne w rozsądnych granicach informacje o potencjalnych zagrożeniach dla środowiska na obszarze, który znajduje się pod jurysdykcją Strony dotkniętej, jeśli informacje takie są konieczne do sporządzenia oceny ryzyka, analizy skutków i podjęcia niezbędnych kroków. Informacje te przekazywane są bez zwłoki, w razie konieczności za pośrednictwem wspólnego organu, jeśli taki istnieje.

8. Strona zdarzenia, w miarę potrzeby bezpośrednio lub za pośrednictwem wspólnego organu, jeśli taki istnieje, przedkłada Stronie dotkniętej dokumentację zawierającą analizy i oceny zgodnie z wymogami zawartymi w załączniku V ust. 1 i 2.

9. Strony zainteresowane informują ludność na obszarach, które prawdopodobnie będą zagrożone

3. The notification shall contain, *inter alia*:

- (a) Information on the hazardous activity, including any available information or report, such as information produced in accordance with Article 6, on its possible transboundary effects in the event of an industrial accident;
- (b) An indication of a reasonable time within which a response under paragraph 4 of this Annex is required, taking into account the nature of the activity;

any may include the information set out in paragraph 6 of this Annex.

4. The notified Parties shall respond to the Party of origin within the time specified in the notification, acknowledging receipt of the notification and indicating whether they intend to enter into consultation.

5. If a notified Party indicates that it does not intend to enter into consultation, or if it does not respond within the time specified in the notification, the provisions set down in the following paragraphs of this Annex shall not apply. In such circumstances, the right of a Party of origin to determine whether to carry out an assessment and analysis on the basis of its national law and practice is not prejudiced.

6. Upon receipt of a response from a notified Party indicating its desire to enter into consultation, the Party of origin shall, if it has not already done so, provide to the notified Party:

- (a) Relevant information regarding the time schedule for analysis, including an indication of the time schedule for the transmittal of comments;
- (b) Relevant information on the hazardous activity and its transboundary effects in the event of an industrial accident;
- (c) The opportunity to participate in evaluations of the information or any report demonstrating possible transboundary effects.

7. An affected Party shall, at the request of the Party of origin, provide the latter with reasonably obtainable information relating to the area under the jurisdiction of the affected Party capable of being affected, where such information is necessary for the preparation of the assessment and analysis and measures. The information shall be furnished promptly and, as appropriate, through a joint body where one exists.

8. The Party of origin shall furnish the affected Party directly, as appropriate, or, where one exists, through a joint body with the analysis and evaluation documentation as described in Annex V, paragraphs 1 and 2.

9. The Parties concerned shall inform the public in areas reasonably capable of being affected by the

przez działalność niebezpieczną, i organizują rozpowszechnianie wśród ludności dokumentacji dotyczącej analizy i oceny oraz kierują ją do władz odpowiedniego rejonu. Strony zapewnią im możliwość wypowiedzenia uwag lub sprzeciwu wobec działalności niebezpiecznej i przekazania takich uwag lub sprzeciwu w rozsądnym czasie kompetentnemu organowi Strony zdarzenia bezpośrednio bądź, jeśli zajdzie potrzeba, za pośrednictwem Strony zdarzenia.

10. Strona zdarzenia, po zakończeniu sporządzania dokumentacji dotyczącej analizy i oceny, bez nieuzasadnionej zwłoki, przeprowadza konsultacje ze Stroną zagrożoną, odnoszące się między innymi do potencjalnych transgranicznych skutków działalności niebezpiecznej w przypadku awarii przemysłowej, a także do przedsięwzięć ukierunkowanych na zmniejszenie lub wyeliminowanie skutków takiej awarii. Konsultacje mogą dotyczyć następujących zagadnień:

- (a) możliwej alternatywy dla niebezpiecznej działalności, także alternatywy niepodejmowania działań, a także możliwych przedsięwzięć dla złagodzenia transgranicznych skutków na koszt Strony zdarzenia,
- (b) innych form wzajemnej pomocy, których celem jest ograniczenie wszelkich transgranicznych skutków,
- (c) wszelkich innych odpowiednich zagadnień.

Na początku konsultacji Strony powinny określić rozsądne granice czasowe tych konsultacji. Wszelkie tego typu konsultacje mogą być prowadzone w ramach odpowiedniego wspólnego organu, jeśli taki istnieje.

11. Strony zainteresowane zapewniają we właściwy sposób uwzględnienie wyników analizy i oceny, a także zgłoszonych uwag, zgodnie z ust. 9 niniejszego załącznika, oraz wyników konsultacji, o których mowa w ust. 10 niniejszego załącznika.

12. Strona zdarzenia powiadamia Strony dotknięte o każdej decyzji odnośnie do rozpatrywanej działalności ze wskazaniem przyczyn i argumentów, na których decyzja ta została oparta.

13. Jeśli którakolwiek ze Stron zainteresowanych uzyskała dodatkowe informacje dotyczące transgranicznych skutków danej niebezpiecznej działalności, które nie były dostępne w czasie konsultacji na temat tej działalności, Strona ta natychmiast informuje drugą zainteresowaną Stronę lub Strony. Na wniosek jednej z zainteresowanych Stron konsultacje zostają wznowione.

hazardous activity and shall arrange for the distribution of the analysis and evaluation documentation to it and to authorities in the relevant areas. The Parties shall ensure them an opportunity for making comments on, or objections to, the hazardous activity and shall arrange for their views to be submitted to the competent authority of the Party of origin, either directly to that authority or, where appropriate, through the Party of origin, within a reasonable time.

10. The Party of origin shall, after completion of the analysis and evaluation documentation, enter without undue delay into consultations with the affected Party concerning, *inter alia*, the transboundary effects to the hazardous activity in the event of an industrial accident, and measures to reduce or eliminate its effects. The consultations may relate to:

- (a) Possible alternatives to the hazardous activity, including the no-action alternative, and possible measures to mitigate transboundary effects at the expense of the Party of origin;
- (b) Other forms of possible mutual assistance for reducing any transboundary effects;
- (c) Any other appropriate matters.

The Parties concerned shall, on the commencement of such consultations, agree on a reasonable time-frame for the duration of the consultation period. Any such consultations may be conducted through an appropriate joint body, where one exists.

11. The Parties concerned shall ensure that due account is taken of the analysis and evaluation, as well as of the comments received pursuant to paragraph 9 of this Annex and of the outcome of the consultations referred to in paragraph 10 of this Annex.

12. The Party of origin shall notify the affected Parties of any decision on the activity, along with the reasons and considerations on which it was based.

13. If, after additional and relevant information concerning the transboundary effects of a hazardous activity and which was not available at the time consultations were held with respect to that activity, becomes available to a Party concerned, that Party shall immediately inform the other Party or Parties concerned. If one of the Parties concerned so requests, renewed consultations shall be held.

Załącznik IV**Annex IV****DZIAŁANIA ZAPOBIEGAWCZE PODEJMOWANE
ZGODNIE Z ARTYKUŁEM 6****PREVENTIVE MEASURES PURSUANT TO ARTICLE 6**

Przedsięwzięcia, które mogą być podejmowane w zależności od prawa krajowego i praktyki przez Strony, kompetentne organy, operatorów bądź też ich wspólnymi siłami:

The following measures may be carried out, depending on national laws and practices, by Parties, competent authorities, operators, or by joint efforts:

1. Określenie ogólnych lub specyficznych celów w zakresie bezpieczeństwa.

1. The setting of general or specific safety objectives;

2. Przyjęcie przepisów prawnych lub wytycznych, odnoszących się do działań na rzecz bezpieczeństwa oraz norm bezpieczeństwa.

2. The adoption of legislative provisions or guidelines concerning safety measures and safety standards;

3. Identyfikacja rodzajów działalności niebezpiecznej wymagających podjęcia specjalnych działań preventywnych, wśród których może znajdować się system wydawania licencji bądź pozwoleń.

3. The identification of those hazardous activities which require special preventive measures, which may include a licensing or authorization system;

4. Dokonanie analizy ryzyka lub studiów z zakresu bezpieczeństwa przy prowadzeniu działalności niebezpiecznej oraz sporządzenie planu operacyjnego niezbędnych działań.

4. The evaluation of risk analyses or of safety studies for hazardous activities and an action plan for the implementation of necessary measures;

5. Przekazanie kompetentnym organom informacji niezbędnej do oceny ryzyka.

5. The provision to the competent authorities of the information needed to assess risks;

6. Zastosowanie najbardziej odpowiedniej technologii w celu zapobiegania awariom przemysłowym oraz ochrony ludzi i środowiska.

6. The application of the most appropriate technology in order to prevent industrial accidents and protect human beings and the environment;

7. Podjęcie w celu zapobiegania awariom przemysłowym właściwego szkolenia oraz ćwiczeń wszystkich osób uczestniczących w działalności niebezpiecznej na terenie zakładu zarówno w warunkach zwyczajnych, jak i nadzwyczajnych.

7. The undertaking, in order to prevent industrial accidents, of the appropriate education and training of all persons engaged in hazardous activities on-site under both normal and abnormal conditions;

8. Utworzenie wewnętrznych systemów zarządzania i praktyk mających na celu skuteczne wdrożenie i przestrzeganie norm bezpieczeństwa.

8. The establishment of internal managerial structures and practices designed to implement and maintain safety regulations effectively;

9. Monitoring i przegląd działalności niebezpiecznej oraz prowadzenie działań inspekcyjnych.

9. The monitoring and auditing of hazardous activities and the carrying out of inspections.

Załącznik V

ANALIZA I OCENA

1. Zakres analizy i oceny działalności niebezpiecznej uzależniony jest od postawionych przed nimi celów.

2. Zakres zagadnień, które powinny być rozpatrywane przy analizie i ocenie ryzyka dla celów wyszczególnionych w niektórych artykułach niniejszej konwencji:

Cel analizy	Zagadnienia wymagające rozpatrzenia
Planowanie gotowości na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń zgodnie z artykułem 8	(1) ilość i właściwości substancji niebezpiecznych na terenie obiektu przemysłowego; (2) krótki opisowy scenariusz reprezentatywnego przykładu przebiegu awarii przemysłowych, które mogą powstać w wyniku działalności niebezpiecznej, z oceną prawdopodobieństwa każdej z nich; (3) dla każdego scenariusza: (a) szacunkowa wielkość emisji, (b) zasięg i stopień zagrożenia przy korzystnych i niekorzystnych warunkach zarówno dla ludzi, jak i środowiska, w tym wielkość strefy zagrożenia, jaka powstanie w wyniku awarii, (c) okres, w którym pierwotne zdarzenie może przekształcić się w awarię przemysłową, (d) wszelkie działania, które można podjąć dla zminimalizowania prawdopodobieństwa rozprzestrzenienia awarii; (4) liczba i rozmieszczenie ludności na obszarach przyległych, ze wskazaniem wszystkich dużych skupisk ludzkich, które mogą potencjalnie znaleźć się w strefie niebezpiecznej; (5) wiek, mobilność i podatność na narażenie tej ludności;
Podejmowanie decyzji lokalizacyjnej zgodnie z artykułem 7	oprócz zagadnień wymienionych w pkt (1)—(5) także: (6) rozmiar szkody poniesionej przez ludzi i środowisko w zależności od charakteru i okoliczności emisji; (7) odległość od miejsca prowadzenia niebezpiecznej działalności, dla której istnieje realne prawdopodobieństwo szkodliwego oddziaływania na ludzi i środowisko w przypadku awarii przemysłowej; (8) te same informacje nie tylko dla sytuacji obecnej, lecz również dla wydarzeń planowanych lub możliwych do przewidzenia w przyszłości;
Informowanie społeczeństwa zgodnie z artykułem 9	Zagadnienia wymienione w pkt (1)—(4) oraz następujące zagadnienie: (9) ludność, która może być dotknięta skutkami awarii przemysłowej;
Przedsięwzięcia prewencyjne zgodnie z artykułem 6	oprócz zagadnień wymienionych w pkt (4)—(9) dla przedsięwzięć prewencyjnych potrzebne są bardziej szczegółowe warianty opisów i ocen przewidzianych w pkt (1)—(3), a także: (10) warunki postępowania z materiałami niebezpiecznymi oraz ich ilość; (11) lista scenariuszy dla rodzajów awarii przemysłowych powodujących poważne skutki, z przykładami wszystkich możliwych rozmiarów awarii oraz z uwzględnieniem możliwych skutków innej działalności prowadzonej w pobliżu; (12) dla każdego scenariusza opis zdarzeń, które mogą zapoczątkować awarię przemysłową, i etapów jej możliwego rozprzestrzenienia; (13) ocena, jako minimum ogólna, prawdopodobieństwa wystąpienia każdego z etapów, z uwzględnieniem działań wymienionych w pkt (14); (14) opis działań prewencyjnych z punktu widzenia wyposażenia i procedur przewidzianych w celu zminimalizowania prawdopodobieństwa wystąpienia każdego etapu; (15) ocena skutków możliwych odstępstw od normalnych warunków eksploatacyjnych i odpowiednich działań podjętych w celu bezpiecznego wyłączenia instalacji lub jej części w razie wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia oraz potrzeby przeszkolenia personelu dla zapewnienia wczesnej identyfikacji poważnych zakłóceń i podjęcia odpowiednich działań; (16) ocena stopnia, w jakim modyfikacje, naprawy i obsługa techniczna instalacji, na której prowadzona jest działalność niebezpieczna, mogą zagrozić realizacji przedsięwzięć ograniczających ryzyko, a także późniejszych działań na rzecz bezpieczeństwa.

Annex V

ANALYSIS AND EVALUATION

1. The analysis and evaluation of the hazardous activity should be performed with a scope and to a depth which vary depending on the purpose for which they are carried out.

2. The following table illustrates, for the purposes of the related Articles, matters which should be considered in the analysis and evaluation for the purposes listed:

Purpose of analysis	Matters to be considered
Emergency planning under Article 8	(1) The quantities and properties of hazardous substances on the site; (2) Brief descriptive scenarios of a representative sample of industrial accidents possibly arising from the hazardous activity, including an indication of the likelihood of each; (3) For each scenario: (a) The approximate quantity of a release; (b) The extent and severity of the resulting consequences both for people and for the non-human environment in favourable and unfavourable conditions, including the extent of resulting hazard zones; (c) The time-scale within which the industrial accident could develop from the initiating event; (d) Any action which could be taken to minimize the likelihood of escalation. (4) The size and distribution of the population in the vicinity, including any large concentrations of people potentially in the hazard zone; (5) The age, mobility and susceptibility of that population.
Decision-making on siting under Article 7	In addition to items (1) to (5) above: (6) The severity of the harm inflicted on people and the environment, depending on the nature and circumstances of the release; (7) The distance from the location of the hazardous activity at which harmful effects on people and the environment may reasonably occur in the event of an industrial accident; (8) The same information not only for the present situation but also for planned or reasonably foreseeable future developments.
Information to the public under Article 9	In addition to items (1) to (4) above: (9) The people who may be affected by an industrial accident.
Preventive measures under Article 6	In addition to items (4) to (9) above, more detailed versions of the descriptions and assessments set out in items (1) to (3) will be needed for preventive measures. In addition to those descriptions and assessments, the following matters should also be covered: (10) The conditions and quantities in which hazardous materials are handled; (11) A list of the scenarios for the types of industrial accidents with serious effects, to include examples covering the full range of incident size and the possibility of effects from adjacent activities; (12) For each scenario, a description of the events which could initiate an industrial accident and the steps whereby it could escalate; (13) An assessment, at least in general terms, of the likelihood of each step occurring, taking into account the arrangements in (14); (14) A description of the preventive measures in terms of both equipment and procedures designed to minimize the likelihood of each step occurring; (15) An assessment of the effects that deviations from normal operating conditions could have, and the consequent arrangements for safe shut-down of the hazardous activity or any part thereof in an emergency, and of the need for staff training to ensure that potentially serious deviations are recognized at an early stage and appropriate action taken; (16) An assessment of the extent to which modifications, repair work and maintenance work on the hazardous activity could place the control measures at risk, and the consequent arrangements to ensure that control is maintained.

Załącznik VI**Annex VI****PODEJMOWANIE DECYZJI LOKALIZACYJNYCH
ZGODNIE Z ARTYKUŁEM 7****DECISION-MAKING ON SITING PURSUANT TO
ARTICLE 7**

Zagadnienia, które powinny być rozpatrywane zgodnie z art. 7 niniejszej konwencji:

The following illustrates the matters which should be considered pursuant to Article 7:

1. Wyniki analizy i oceny ryzyka, w tym zgodnie z załącznikiem V, oceny cech fizycznych obszaru, na którym planuje się prowadzić niebezpieczną działalność.

1. The results of risk analysis and evaluation, including an evaluation pursuant to Annex V of the physical characteristics of the area in which the hazardous activity is being planned;

2. Wyniki konsultacji i udział społeczeństwa.

2. The results of consultations and public participation processes;

3. Analiza wzrostu lub zmniejszenia ryzyka wywołanego jakimkolwiek zdarzeniem na terytorium Strony dotkniętej w związku z prowadzoną działalnością niebezpieczną na terytorium Strony zdarzenia.

3. An analysis of the increase or decrease of the risk caused by any development in the territory of the affected Party in relation to an existing hazardous activity in the territory of the Party of origin;

4. Ocena niebezpieczeństw dla środowiska, w tym wszelkich skutków transgranicznych.

4. The evaluation of the environmental risks, including any transboundary effects;

5. Ocena nowych rodzajów działalności niebezpiecznej, które mogłyby być źródłem ryzyka.

5. An evaluation of the new hazardous activities which could be a source of risk;

6. Kwestia lokalizacji nowych i istotnych modyfikacji już prowadzonych działalności niebezpiecznych w odległości bezpiecznej od istniejących skupisk ludzkich, a także utworzenia stref bezpieczeństwa wokół obiektów, w których prowadzi się działalność niebezpieczną; na tych obszarach należy uważnie analizować przedsięwzięcia, które mogą prowadzić do wzrostu liczby zagrożonej ludności lub w inny sposób zwiększają stopień ryzyka.

6. A consideration of the siting of new, and significant modifications to existing hazardous activities at a safe distance from existing centres of population, as well as the establishment of a safety area around hazardous activities; within such areas, developments which would increase the populations at risk, or otherwise increase the severity of the risk, should be closely examined.

Załącznik VII**Annex VII****PRZYGOTOWANIA NA WYPADEK NADZWYCZAJNYCH
ZAGROŻEŃ ZGODNIE Z ARTYKUŁEM 8****EMERGENCY PREPAREDNESS MEASURES
PURSUANT TO ARTICLE 8**

1. Należy koordynować wszelkie plany operacyjne na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń zarówno na terenie zakładu, jak i poza jego granicami, w celu podejmowania kompleksowych i skutecznych działań na rzecz likwidacji skutków awarii przemysłowych.

1. All contingency plans, both on- and off-site, should be coordinated to provide a comprehensive and effective response to industrial accidents.

2. Plany operacyjne na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń powinny zawierać przedsięwzięcia niezbędne do zlokalizowania nadzwyczajnych zagrożeń, zapobiegania im lub zminimalizowania ich transgranicznych skutków. Powinny one także przewidywać działania dotyczące ostrzegania ludności i w razie potrzeby jej ewakuacji oraz inne działania ochronne i ratownicze, oraz działania służb medycznych.

2. The contingency plans should include the actions necessary to localize emergencies and to prevent or minimize their transboundary effects. They should also include arrangements for warning people and, where appropriate, arrangements for their evacuation, other protective or rescue actions and health services.

3. Plany operacyjne na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń powinny zawierać szczegółowe procedury techniczno-organizacyjne dla personelu zakładu, osób, które mogą być dotknięte nadzwyczajnym zagrożeniem, oraz personelu ratowniczego, właściwe dla podjęcia działań w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej mogącej mieć skutki transgraniczne, oraz dla zminimalizowania oddziaływania na ludzi, majątek i środowisko, zarówno na terytorium zakładu, jak i poza nim.

3. Contingency plans should give on-site personnel, people who might be affected off site and rescue forces, details of technical and organizational procedures which are appropriate for response in the event of an industrial accident capable of having transboundary effects and to prevent and minimize effects on people and the environment, both on and off site.

4. Przykładowo, plany operacyjne na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń sporządzane dla terenu zakładu mogą zawierać w szczególności:

- (a) podział funkcji organizacyjnych i odpowiedzialności na terenie zakładu za podejmowanie działań na wypadek nadzwyczajnego zagrożenia,
- (b) opis działań, które należy podjąć w przypadku awarii przemysłowej albo w sytuacji, kiedy jej wystąpienie jest wysoce prawdopodobne, w celu kontroli takiej sytuacji lub awarii, lub szczegółowe wskazówki, gdzie taki opis można znaleźć,
- (c) opis wyposażenia i posiadanych środków,
- (d) opis przedsięwzięć zapewniających jak najszybsze powiadomienie o awariach przemysłowych organu państwowego odpowiedzialnego za podjęcie działań w sytuacji wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia poza granicami zakładu, w tym także rodzaju informacji, która powinna być zamieszczona w pierwszym komunikacie, a także opis działań zapewniających przekazywanie bardziej szczegółowych informacji, w miarę ich napływania,
- (e) opis przedsięwzięć dotyczących przygotowania personelu do wypełnienia obowiązków, które będą od niego wymagane.

5. Przykładowo, plany operacyjne na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń sporządzane dla terenu poza zakładem pracy mogą zawierać:

- (a) podział funkcji organizacyjnych i odpowiedzialności poza terenem zakładu za podejmowanie działań na wypadek nadzwyczajnego zagrożenia, w tym także wskazanie sposobu zapewnienia zgodności z działaniami podejmowanymi na terenie zakładu,
- (b) opis metod i procedur działania personelu ratowniczego i medycznego,
- (c) opis metod szybkiej identyfikacji zagrożonego obszaru,
- (d) wykaz środków natychmiastowego powiadomienia Stron zagrożonych lub potencjalnie zagrożonych o awarii przemysłowej i sposoby utrzymania łączności,
- (e) identyfikację sił i środków niezbędnych dla realizacji planu operacyjnego i działań koordynacyjnych,
- (f) opis kroków niezbędnych do przekazania informacji społeczeństwu oraz w miarę potrzeby uzupełnienia i powtórnego przekazania informacji społeczeństwu zgodnie z art. 9,
- (g) opis działań dotyczących przygotowania i przeprowadzenia ćwiczeń.

6. Plany operacyjne w sytuacji nadzwyczajnych zagrożeń mogą zawierać w szczególności działania dotyczące obchodzenia się, gromadzenia, oczyszczania, przechowywania, usuwania i bezpiecznego składowania substancji niebezpiecznych i skażonych materiałów, a także działania rekultywacyjne.

4. Examples of matters which could be covered by on-site contingency plans include:

- (a) Organizational roles and responsibilities on site for dealing with an emergency;
- (b) A description of the action which should be taken in the event of an industrial accident, or an imminent threat thereof, in order to control the condition or event, or details of where such a description can be found;
- (c) A description of the equipment and resources available;
- (d) Arrangements for providing early warning of industrial accidents to the public authority responsible for the off-site emergency response, including the type of information which should be included in an initial warning and the arrangements for providing more detailed information as it becomes available;
- (e) Arrangements for training personnel in the duties they will be expected to perform.

5. Examples of matters which could be covered by off-site contingency plans include:

- (a) Organizational roles and responsibilities off-site for dealing with an emergency, including how integration with on-site plans is to be achieved;
- (b) Methods and procedures to be followed by emergency and medical personnel;
- (c) Methods for rapidly determining the affected area;
- (d) Arrangements for ensuring that prompt industrial accident notification is made to affected or potentially affected Parties and that liaison is maintained subsequently;
- (e) Identification of resources necessary to implement the plan and the arrangements for coordination;
- (f) Arrangements for providing information to the public including, where appropriate, the arrangements for reinforcing and repeating the information provided to the public pursuant to article 9;
- (g) Arrangements for training and exercises.

6. Contingency plans could include the measures for: treatment; collection; clean-up; storage; removal and safe disposal of hazardous substances and contaminated material; and restoration.

Załącznik VIII**Annex VIII****INFORMACJA PRZEKAZYWANA SPOŁECZEŃSTWU
ZGODNIE Z ARTYKUŁEM 9**

1. Nazwa firmy, adres miejsca prowadzenia działalności niebezpiecznej oraz funkcja służbowa osoby, która udziela informacji.

2. Przejrzysty opis działalności niebezpiecznej, w tym ryzyka.

3. Ogólnie przyjęte nazwy lub nazwy oryginalne albo ogólna klasyfikacja bezpieczeństwa substancji i preparatów, wykorzystywanych w procesie niebezpiecznej działalności, ze wskazaniem głównych parametrów ich charakterystyki bezpieczeństwa.

4. Ogólne informacje uzyskane przy sporządzaniu oceny oddziaływania na środowisko w przypadku, jeśli taka ocena istnieje i odnosi się do danego zagadnienia.

5. Ogólna informacja o charakterze awarii przemysłowej, która może mieć miejsce w procesie prowadzenia działalności niebezpiecznej, włączając w to potencjalne skutki dla człowieka i środowiska.

6. Odpowiednia informacja o metodach ostrzegania i informowania zagrożonej ludności w przypadku awarii przemysłowej.

7. Odpowiednia informacja o koniecznych działaniach podejmowanych przez ludność dotkniętą awarią i zachowaniu się w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej.

8. Odpowiednia informacja o działaniach dotyczących działalności niebezpiecznej, w tym o łączności ze służbami awaryjnymi, które powołane są do walki z awariami przemysłowymi, ograniczania zagrożeń i łagodzenia skutków awarii przemysłowych.

9. Ogólna informacja o planie operacyjnym działalności służb awaryjnych w przypadku wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń poza terenem zakładu, sporządzonym w celu likwidacji wszelkich skutków awarii przemysłowej, w tym transgranicznych, poza terenem zakładu przemysłowego.

10. Ogólna informacja o specjalnych wymogach i warunkach, regulujących działalność niebezpieczną, wynikających z prawa krajowego i/lub przepisów administracyjnych, w tym także związanych z systemem licencjonowania lub udzielania pozwoleń.

11. Szczegółowe dane o źródłach uzyskania odpowiednich informacji dodatkowych.

**INFORMATION TO THE PUBLIC PURSUANT TO
ARTICLE 9**

1. The name of the company, address of the hazardous activity and identification by position held of the person giving the information;

2. An explanation in simple terms of the hazardous activity, including the risks;

3. The common names or the generic names or the general danger classification of the substances and preparations which are involved in the hazardous activity, with an indication of their principal dangerous characteristics;

4. General information resulting from an environmental impact assessment, if available and relevant;

5. The general information relating to the nature of an industrial accident that could possibly occur in the hazardous activity, including its potential effects on the population and the environment;

6. Adequate information on how the affected population will be warned and kept informed in the event of an industrial accident;

7. Adequate information on the actions the affected population should take and on the behaviour they should adopt in the event of an industrial accident;

8. Adequate information on arrangements made regarding the hazardous activity, including liaison with the emergency services, to deal with industrial accidents, to reduce the severity of the industrial accidents and to mitigate their effects;

9. General information on the emergency services' off-site contingency plan, drawn up to cope with any off-site effects, including the transboundary effects of an industrial accident;

10. General information on special requirements and conditions to which the hazardous activity is subject according to the relevant national regulations and/or administrative provisions, including licensing or authorization systems;

11. Details of where further relevant information can be obtained.

Załącznik IX**Annex IX****SYSTEM POWIADAMIANIA O AWARIACH PRZEMY-
SŁOWYCH ZGODNIE Z ARTYKUŁEM 10****INDUSTRIAL ACCIDENT NOTIFICATION SYSTEMS
PURSUANT TO ARTICLE 10**

1. System powiadamiania o awariach przemysłowych powinien zapewnić maksymalnie szybkie przekazywanie danych i prognoz zgodnie z wcześniej wypracowanymi kodami, z wykorzystaniem kompatybilnych systemów przekazywania i przetwarzania danych w celu ostrzegania o nadzwyczajnych zagrożeniach i reagowania w przypadku ich wystąpienia oraz dla podjęcia działań minimalizujących i ograniczających skutki transgraniczne, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb na różnych szczeblach.

1. The industrial accident notification systems shall enable the speediest possible transmission of data and forecasts according to previously determined codes using compatible data-transmission and data-treatment systems for emergency warning and response, and for measures to minimize and contain the consequences of transboundary effects, taking account of different needs at different levels.

2. Powiadomienie o awarii przemysłowej powinno zawierać następujące informacje:

2. The industrial accident notification shall include the following:

- (a) określenie rodzaju i skali awarii przemysłowej, związanych z nią substancji niebezpiecznych (jeśli są znane) oraz zakresu jej możliwych skutków,
- (b) określenie czasu wystąpienia i dokładnego miejsca awarii,
- (c) inne dostępne informacje niezbędne do podjęcia skutecznych działań w ramach reagowania w sytuacji wystąpienia awarii przemysłowej.

- (a) The type and magnitude of the industrial accident, the hazardous substances involved (if known), and the severity of its possible effects;
- (b) The time of occurrence and exact location of the accident;
- (c) Such other available information as necessary for an efficient response to the industrial accident.

3. Powiadomienie o awarii przemysłowej powinno być uzupełniane w odpowiednich odstępach czasu lub w miarę potrzeby dodatkowymi informacjami o rozwoju sytuacji w dziedzinie skutków transgranicznych.

3. The industrial accident notification shall be supplemented at appropriate intervals, or whenever required, by further relevant information on the development of the situation concerning transboundary effects.

4. Należy prowadzić regularnie testy i przeglądy skuteczności systemu powiadamiania o awariach wraz z systematycznym szkoleniem odpowiedniego personelu. W miarę potrzeb takie kontrole, próby i szkolenia powinny być prowadzone wspólnie.

4. Regular tests and reviews of the effectiveness of the industrial accident notification systems shall be undertaken, including the regular training of the personnel involved. Where appropriate, such tests, reviews and training shall be performed jointly.

Załącznik X**Annex X****POMOC WZAJEMNA UDZIELANA ZGODNIE
Z ARTYKUŁEM 12****MUTUAL ASSISTANCE PURSUANT TO ARTICLE 12**

1. Odpowiedzialność za ogólne kierownictwo, kontrolę, koordynację i nadzór nad udzielaną pomocą ponosi Strona, która zwróciła się o pomoc. Personel uczestniczący w akcji pomocy działa zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa Strony, która zwróciła się o pomoc. Odpowiednie organy Strony, która zwróciła się o pomoc, współpracują z organem, który zgodnie z art. 17 Strona okazująca pomoc wyznaczyła odpowiedzialnym za bieżący operatywny nadzór nad personelem i sprzętem przez nią udostępnionym.

1. The overall direction, control, coordination and supervision of the assistance is the responsibility of the requesting Party. The personnel involved in the assisting operation shall act in accordance with the relevant laws of the requesting Party. The appropriate authorities of the requesting Party shall cooperate with the authority designated by the assisting Party, pursuant to Article 17, as being in charge of the immediate operational supervision of the personnel and the equipment provided by the assisting Party.

2. Strona, która zwróciła się o pomoc, udostępnia, w ramach swoich możliwości, znajdujące się na miejscu urządzenia i usługi w celu właściwego i skutecznego wykorzystania pomocy, a także zapewnia ochronę personelu, sprzętu i materiałów, wwiezionych na jej

2. The requesting Party shall, to the extent of its capabilities, provide local facilities and services for the proper and effective administration of the assistance, and shall ensure the protection of personnel, equipment and materials brought into its

terytorium przez Stronę okazującą pomoc lub w jej imieniu, w tym właśnie celu.

3. Jeśli Strony zainteresowane nie uzgodniły inaczej, pomoc udzielana jest na koszt Strony, która zwróciła się o pomoc. Strona udzielająca pomocy może w każdym czasie zrezygnować całkowicie lub częściowo z rekompensaty za poniesione koszty.

4. Strona, która zwróciła się o pomoc, udziela Stronie okazującej pomoc i osobom działającym w jej imieniu niezbędnych przywilejów, immunitetów lub usług i urządzeń w celu szybkiego zrealizowania przez nie funkcji związanych z okazywaną pomocą. Strona, która zwróciła się o pomoc, nie jest zobowiązana do stosowania tych samych zasad do swoich obywateli lub osób stale zamieszkujących na jej terytorium i przyznawania im wymienionych wyżej przywilejów i immunitetów.

5. Każda Strona na wniosek Strony, która zwróciła się o pomoc, lub Strony okazującej tę pomoc, podejmuje działania ułatwiające tranzyt przez jej terytorium notyfikowanego we właściwy sposób personelu, sprzętu i rzeczy związanych z udzielaną pomocą do, jak i z terytorium Strony zwracającej się o pomoc.

6. Strona zwracająca się o pomoc ułatwia wjazd na swoje terytorium, przebywanie i wyjazd personelu, w stosunku do którego nastąpiło właściwe powiadomienie, a także sprzętu i rzeczy wykorzystywanych przy udzielaniu pomocy.

7. W odniesieniu do działań związanych bezpośrednio z okazaną pomocą Strona, która zwróciła się o pomoc, w razie śmierci ludzi, zranienia lub okaleczenia, lub uszkodzenia bądź utraty rzeczy oraz wyrządzenia szkód w środowisku spowodowanych na jej terytorium w czasie udzielania wnioskowanej pomocy, nie wnosi roszczeń wobec Strony udzielającej pomocy bądź osób działających w jej imieniu, zwalnia je od odpowiedzialności materialnej i wypłaca im odszkodowanie w razie śmierci lub okaleczenia, a także w razie utraty lub uszkodzenia sprzętu lub innej rzeczy, która była wykorzystywana w czasie udzielania pomocy. Strona, która zwróciła się o pomoc, ponosi odpowiedzialność za uregulowanie roszczeń stron trzecich wobec Strony okazującej pomoc lub osób działających w jej imieniu.

8. Strony zainteresowane podejmą bliską współpracę w celu uregulowania spraw sądowych i roszczeń, jakie mogą wyniknąć z działań związanych z okazywaną pomocą.

9. Każda Strona może zwrócić się o pomoc medyczną lub tymczasowe przemieszczenie na terytorium innej Strony osób dotkniętych przez awarię.

10. Strona dotknięta lub Strona, która zwróciła się o pomoc, może w każdym czasie, po odpowiednich konsultacjach i poprzez powiadomienie, zwrócić się z prośbą o zakończenie pomocy udzielanej lub udostępnianej zgodnie z niniejszą konwencją. Niezwłocznie po wyrażeniu takiej prośby Strony zainteresowane przeprowadzą wzajemne konsultacje w sprawie kroków dla właściwego zakończenia udzielanej pomocy.

territory by, or on behalf of, the assisting Party for such a purpose.

3. Unless otherwise agreed by the Parties concerned, assistance shall be provided at the expense of the requesting Party. The assisting Party may at any time waive wholly or partly the reimbursement of costs.

4. The requesting Party shall use its best efforts to afford to the assisting Party and persons acting on its behalf the privileges, immunities or facilities necessary for the expeditious performance of their assistance functions. The requesting Party shall not be required to apply this provision to its own nationals or permanent residents or to afford them the privileges and immunities referred to above.

5. A Party shall, at the request of the requesting or assisting Party, endeavour to facilitate the transit through its territory of duly notified personnel, equipment and property involved in the assistance to and from the requesting Party.

6. The requesting Party shall facilitate the entry into, stay in and departure from its national territory of duly notified personnel and of equipment and property involved in the assistance.

7. With regard to acts resulting directly from the assistance provided, the requesting Party shall, in respect of the death of or injury to persons, damage to or loss of property, or damage to the environment caused within its territory in the course of the provision of the assistance requested, hold harmless and indemnify the assisting Party or persons acting on its behalf and compensate them for death or injury suffered by them and for loss of or damage to equipment or other property involved in the assistance. The requesting Party shall be responsible for dealing with claims brought by third parties against the assisting Party or persons acting on its behalf.

8. The Parties concerned shall cooperate closely in order to facilitate the settlement of legal proceedings and claims which could result from assistance operations.

9. Any Party may request assistance relating to the medical treatment or the temporary relocation in the territory of another Party of persons involved in an accident.

10. The affected or requesting Party may at any time, after appropriate consultations and by notification, request the termination of assistance received or provided under this Convention. Once such a request has been made, the Parties concerned shall consult one another with a view to making arrangements for the proper termination of the assistance.

Załącznik XI**Annex XI****WYMIANA INFORMACJI ZGODNIE Z ARTYKUŁEM 15****EXCHANGE OF INFORMATION PURSUANT TO ARTICLE 15**

Informacja powinna zawierać następujące elementy, które mogą być również przedmiotem wielostronnej i dwustronnej współpracy:

Information shall include the following elements, which can also be the subject of multilateral and bilateral cooperation:

- (a) opis prawnych i administracyjnych mechanizmów, polityki, celów i priorytetów odnośnie do prewencji, gotowości na wypadek awarii oraz reagowania w przypadku jej wystąpienia, działalności naukowej i działań technicznych dotyczących zmniejszania ryzyka wystąpienia awarii przemysłowych podczas prowadzenia działalności niebezpiecznej, a także dotyczących łagodzenia transgranicznych skutków takich awarii,
 - (b) działania i plany operacyjne odpowiedniego szczebla na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń dotyczące innych Stron,
 - (c) programy monitoringu, planowania, prac badawczych i rozwojowych, włącznie z opisem ich realizacji oraz nadzoru nad ich przebiegiem,
 - (d) opis działań podejmowanych w celach prewencyjnych, zapewniających gotowość na wypadek awarii przemysłowych oraz reagowania w przypadku ich wystąpienia,
 - (e) opis doświadczeń z awariami przemysłowymi i współpracą w zakresie reagowania w przypadku wystąpienia awarii o zasięgu transgranicznym,
 - (f) dane o opracowanych i stosowanych najlepszych dostępnych technologiach w celu doskonalenia ochrony środowiska i poprawy bezpieczeństwa,
 - (g) zapewnienie gotowości na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń i reagowania w przypadku ich wystąpienia,
 - (h) opis metod wykorzystywanych w przewidywaniu ryzyka, w tym kryteria monitorowania i oceny transgranicznych skutków awarii przemysłowych.
- (a) Legislative and administrative measures, policies, objectives and priorities for prevention, preparedness and response, scientific activities and technical measures to reduce the risk of industrial accidents from hazardous activities, including the mitigation of transboundary effects;
 - (b) Measures and contingency plans at the appropriate level affecting other Parties;
 - (c) Programmes for monitoring, planning, research and development, including their implementation and surveillance;
 - (d) Measures taken regarding prevention of, preparedness for and response to industrial accidents;
 - (e) Experience with industrial accidents and cooperation in response to industrial accidents with transboundary effects;
 - (f) The development and application of the best available technologies for improved environmental protection and safety;
 - (g) Emergency preparedness and response;
 - (h) Methods used for the prediction of risks, including criteria for the monitoring and assessment of transboundary effects.

Załącznik XII**Annex XII****ZADANIA W ZAKRESIE UDZIELANIA WZAJEMNEJ POMOCY ZGODNIE Z ARTYKUŁEM 18 USTĘP 4****TASKS FOR MUTUAL ASSISTANCE PURSUANT TO ARTICLE 18, PARAGRAPH 4****1. Zbieranie i rozpowszechnianie informacji i danych:****1. Information and data collection and dissemination**

- (a) utworzenie i funkcjonowanie systemu powiadomienia o awariach przemysłowych, w ramach którego może być udzielana informacja o awariach przemysłowych i ekspertach, w celu możliwie jak najszybszego włączenia tych ekspertów do udzielania pomocy,
- (a) Establishment and operation of an industrial accident notification system that can provide information on industrial accidents and on experts, in order to involve the experts as rapidly as possible in providing assistance;

- (b) utworzenie i funkcjonowanie bazy danych w celu gromadzenia, przetwarzania i przekazywania niezbędnej informacji o awariach przemysłowych, w tym informacji o ich skutkach, podjętych środkach i ich skuteczności,
 - (c) sporządzenie i prowadzenie wykazu substancji niebezpiecznych, zawierających ich odpowiednie charakterystyki, oraz informację o tym, jak należy postępować z tymi substancjami w przypadku zaistnienia awarii przemysłowej,
 - (d) sporządzenie i prowadzenie listy ekspertów, którzy mogą okazywać pomoc konsultacyjną lub inną w zakresie działań prewencyjnych, gotowości na wypadek awarii, reagowania w przypadku ich wystąpienia, w tym przedsięwzięć rekultywacyjnych,
 - (e) prowadzenie wykazu rodzajów działalności niebezpiecznej,
 - (f) sporządzanie i prowadzenie wykazu substancji niebezpiecznych, wymienionych w części I załącznika I.
- (b) Establishment and operation of a data bank for the reception, processing and distribution of necessary information on industrial accidents, including their effects, and also on measures applied and their effectiveness;
 - (c) Elaboration and maintenance of a list of hazardous substances, including their relevant characteristics, and of information on how to deal with those in the event of an industrial accident;
 - (d) Establishment and maintenance of a register of experts to provide consultative and other kinds of assistance regarding preventive, preparedness and response measures, including restoration measures;
 - (e) Maintenance of a list of hazardous activities;
 - (f) Production and maintenance of a list of hazardous substances covered by the provisions of Annex I, Part I.

2. Badania naukowe, szkolenie kadr, metodologie:

- (a) opracowywanie i udostępnianie modeli sporządzonych na podstawie doświadczeń związanych z awariami przemysłowymi oraz scenariuszy działań prewencyjnych, zapewnienia gotowości na wypadek awarii i reagowania w przypadku ich wystąpienia,
 - (b) pomoc w kształceniu i szkoleniu specjalistów, organizacja sympozjów międzynarodowych i rozszerzanie współpracy w dziedzinie badań naukowych i prac rozwojowych.
- (a) Development and provision of models based on experience from industrial accidents, and scenarios for preventive, preparedness and response measures;
 - (b) Promotion of education and training, organization of international symposia and promotion of cooperation in research and development.

3. Pomoc techniczna:

- (a) pełnienie funkcji doradczych ukierunkowanych na zwiększenie możliwości technicznych w zakresie prewencji, gotowości na wypadek awarii i likwidacji ich skutków,
 - (b) przeprowadzanie, na wniosek Strony, kontroli prowadzonej przez nią działalności niebezpiecznej oraz udzielanie pomocy w organizowaniu krajowych kontroli prowadzonych zgodnie z wymogami niniejszej konwencji.
- (a) Fulfilment of advisory functions aimed at strengthening the ability to apply preventive, preparedness and response measures;
 - (b) Undertaking, at the request of a Party, of inspections of its hazardous activities and the provision of assistance in organizing its national inspections according to the requirements of this Convention.

4. Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń:

udzielanie na wniosek Strony pomocy, między innymi poprzez kierowanie na miejsce awarii przemysłowej ekspertów w celu udzielenia pomocy konsultacyjnej i innej w ramach reagowania w przypadku jej wystąpienia.

4. Assistance in the case of an emergency

Provision, at the request of a Party, of assistance by, *inter alia*, sending experts to the site of an industrial accident to provide consultative and other kinds of assistance in response to the industrial accident.

Załącznik XIII

Annex XIII

ARBITRAŻ

ARBITRATION

1. Strona lub Strony powodowe powiadamiają Sekretariat, że zgodziły się skierować spór do postępowania arbitrażowego zgodnie z art. 21 ust. 2 niniejszej konwencji. W powiadomieniu przedstawia się przedmiot postępowania arbitrażowego i wskazuje na artykuły niniejszej konwencji, których interpretacja lub zastosowanie są przedmiotem sporu. Sekretariat powinien przekazać otrzymane informacje wszystkim Stronom niniejszej konwencji.

2. Trybunał arbitrażowy składa się z trzech członków. Zarówno Strona lub Strony powodowe, jak i druga Strona lub Strony sporu wyznaczają po jednym arbitrze. Dwoch tak mianowanych arbitrów powinno na zasadzie wspólnego porozumienia wskazać trzeciego arbitra, pełniącego funkcję przewodniczącego trybunału arbitrażowego. Ten ostatni nie może być obywatelem żadnej ze Stron sporu ani nie może stale zamieszkiwać na terytorium żadnej ze Stron, nie może być zatrudniony przez żadną z nich, ani też być zaangażowany w tę sprawę w żaden inny sposób.

3. Jeśli przewodniczący trybunału arbitrażowego nie został wybrany w ciągu dwóch miesięcy od chwili wyznaczenia drugiego arbitra, Sekretarz Wykonawczy Europejskiej Komisji Gospodarczej powinien na życzenie każdej ze Stron sporu mianować przewodniczącego w ciągu następnych dwóch miesięcy.

4. Jeśli jedna ze Stron sporu nie wyznaczy arbitra w ciągu dwóch miesięcy od otrzymania wniosku, to druga Strona może powiadomić o tym Sekretarza Wykonawczego Europejskiej Komisji Gospodarczej, który mianuje przewodniczącego trybunału arbitrażowego w okresie następnych dwóch miesięcy. Po mianowaniu przewodniczący trybunału arbitrażowego zażąda od Strony, która jeszcze nie wyznaczyła arbitra, aby uczyniła to w ciągu dwóch miesięcy. Po tym okresie przewodniczący powinien powiadomić Sekretarza Wykonawczego Europejskiej Komisji Gospodarczej, który dokona mianowania w okresie dalszych dwóch miesięcy.

5. Trybunał arbitrażowy orzeka zgodnie z prawem międzynarodowym i postanowieniami niniejszej konwencji.

6. Każdy trybunał arbitrażowy powołany zgodnie z postanowieniami niniejszego załącznika określi własne reguły proceduralne.

7. Decyzje trybunału arbitrażowego dotyczące zarówno kwestii proceduralnych, jak i istoty sporu podejmowane są większością głosów jego członków.

8. Trybunał może podejmować wszelkie właściwe środki w celu ustalenia faktów.

9. Strony sporu ułatwiają pracę trybunału arbitrażowego, wykorzystując wszelkie będące do ich dyspozycji środki, a w szczególności:

1. The claimant Party or Parties shall notify the secretariat that the Parties have agreed to submit the dispute to arbitration pursuant to Article 21, paragraph 2 of this Convention. The notification shall state the subjectmatter of arbitration and include, in particular, the Articles of this Convention, the interpretation or application of which is at issue. The secretariat shall forward the information received to all Parties to this Convention.

2. The arbitral tribunal shall consist of three members. Both the claimant Party or Parties and the other Party of Parties to the dispute shall appoint an arbitrator, and the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator, who shall be the president of the arbitral tribunal. The latter shall not be a national of one of the parties to the dispute, nor have his or her usual place of residence in the territory of one of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.

3. If the president of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the appointment of the second arbitrator, the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe shall, at the request of either party to the dispute, designate the president within a further two-month period.

4. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of the receipt of the request, the other party may so inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall designate the president of the arbitral tribunal within a further two-month period. Upon designation, the president of the arbitral tribunal shall request the party which has not appointed an arbitrator to do so within two months. If it fails to do so within that period, the president shall inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall make this appointment within a further two-month period.

5. The arbitral tribunal shall render its decision in accordance with international law and in accordance with the provisions of this Convention.

6. Any arbitral tribunal constituted under the provisions set out herein shall draw up its own rules of procedure.

7. The decisions of the arbitral tribunal, both on procedure and on substance, shall be taken by majority vote of its members.

8. The tribunal may take all appropriate measures to establish the facts.

9. The parties to the dispute shall facilitate the work of the arbitral tribunal and, in particular shall, using all means at their disposal:

- (a) dostarczają trybunałowi wszelkie odpowiednie dokumenty, usługi i urządzenia oraz informacje,
- (b) umożliwiają mu, jeżeli to konieczne, powoływanie świadków lub ekspertów oraz wysłuchanie ich zeznań.
10. Strony sporu i arbitrzy przestrzegają poufności każdej informacji, którą otrzymują w tym charakterze podczas postępowania przed trybunałem arbitrażowym.
11. Trybunał arbitrażowy może na życzenie jednej ze Stron zalecić zastosowanie tymczasowych środków ochrony.
12. Jeśli jedna ze Stron sporu nie stanie przed trybunałem arbitrażowym lub nie podejmie obrony, druga Strona może zażądać od trybunału kontynuowania postępowania i wydania decyzji końcowej. Nieobecność Strony lub niepodjęcie obrony nie powinny stanowić przeszkody w kontynuowaniu dochodzenia.
13. Trybunał arbitrażowy może wysłuchać i rozważyć wzajemne roszczenia wynikające bezpośrednio z przedmiotu sporu i podejmować odnośnie do nich decyzje.
14. Jeśli trybunał arbitrażowy, kierując się szczególnymi okolicznościami sprawy, nie postanowi inaczej, koszty rozprawy i wynagrodzenie jego członków pokryte będą przez obie Strony sporu w równych częściach. Trybunał rejestruje swoje wydatki i przedkłada Stronom końcowy rachunek kosztów.
15. Każda Strona niniejszej konwencji mająca interes prawny związany z przedmiotem sporu i która może odczuć skutki decyzji w danej sprawie ma prawo uczestniczenia w procesie za zgodą trybunału.
16. Trybunał arbitrażowy wydaje orzeczenie w ciągu pięciu miesięcy od daty swego powołania, chyba że uzna za konieczne przedłużenie tego terminu, które jednak nie powinno przekraczać następnych pięciu miesięcy.
17. Trybunał arbitrażowy wydaje orzeczenie razem z uzasadnieniem. Orzeczenie jest ostateczne i wiążące dla wszystkich Stron sporu. Trybunał przekazuje orzeczenie wszystkim Stronom sporu i Sekretariatowi. Sekretariat przekazuje otrzymane informacje wszystkim Stronom niniejszej konwencji.
18. Każdy spór powstający pomiędzy Stronami dotyczący interpretacji i wykonania orzeczenia może być przedstawiony przez każdą Stronę trybunałowi arbitrażowemu, który wydał orzeczenie, lub, jeśli jest to niemożliwe, innemu trybunałowi powołanemu w tym celu w ten sam sposób, jak ten pierwszy.
- (a) Provide the tribunal with all relevant documents, facilities and information;
- (b) Enable the tribunal, where necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.
10. The parties to the dispute and the arbitrators shall protect the confidentiality of any information they receive in confidence during the proceedings of the arbitral tribunal.
11. The arbitral tribunal may, at the request of one of the parties, recommend interim measures of protection.
12. If one of the parties to the dispute does not appear before the arbitral tribunal or fails to defend its case, the other party may request the tribunal to continue the proceedings and to render its final decision. Absence of a party or failure of a party to defend its case shall not constitute a bar to the proceedings.
13. The arbitral tribunal may hear and determine counter-claims arising directly out of the subject-matter of the dispute.
14. Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the expenses of the tribunal, including the remuneration of its members, shall be borne equally by the parties to the dispute. The tribunal shall keep a record of all its expenses and shall furnish a final statement thereof to the parties to the dispute.
15. Any Party to this Convention which has an interest of a legal nature in the subject-matter of the dispute and which may be affected by a decision in the case, may intervene in the proceedings with the consent of the tribunal.
16. The arbitral tribunal shall render its award within five months of the date on which it is established unless it finds it necessary to extend the time-limit for a period which should not exceed five months.
17. The award of the arbitral tribunal shall be accompanied by a statement of reasons. It shall be final and binding upon all parties to the dispute. The award will be transmitted by the arbitral tribunal to the parties to the dispute and to the secretariat. The secretariat will forward the information received to all Parties to this Convention.
18. Any dispute which may arise between the parties concerning the interpretation or execution of the award may be submitted by either party to the arbitral tribunal which made the award or, if the latter cannot be seized thereof, to another tribunal constituted for this purpose in the same manner as the first.

Po zaznajomieniu się z powyższą konwencją, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

— została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,

— jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,

— będzie ona niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 21 sierpnia 2003 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

L.S.

Prezes Rady Ministrów: *L. Miller*